

**CAMILLA
LÄCKBERG**

**ELSYNO
TAJEMSTVÍ**

motto detektivka

motto

ELSYNO
TAJEMSTVÍ

**CAMILLA
LÄCKBERG**

Praha 2012

Přeložila Eva Nováčková

TYSKUNGEN Copyright © Camilla Läckberg 2007
First Published By Forum, Sweden
Published by arrangement with Nordin Agency, Sweden.
Translation © Eva Nováčková, 2012

ISBN 978-80-7246-596-5

Willemu a Meje

V tichu místnosti byly slyšet jen mouchy, bzučení, které vydávala jejich mávající křídla. Muž na židli se nepohnul. Neudělal to už dost dlouho. Ostatně, nebyl to už ani člověk, alespoň pokud by se člověkem myslel někdo, kdo žije, dýchá a cítí. Změnil se v pouhou potravu pro červy a larvy.

Husté roje much obletovaly nehybnou postavu. Občas na ní přistály a pak se znovu zvedly a bzučely. Hledaly dobré místo k usednutí. Narážely na sebe. Okolí rány na mužově hlavě bylo zvláště přitažlivé. Kovový pach krve zmizel a objevil se jiný, zatuchlejší, sladší.

Krev dávno ztuhla. Zpočátku tekla po zadní straně lebky. Po zádech, dolů na zem, kde zaschla v malé kaluži. Nejdřív byla červená, plná živých buněk, ale teď změnila barvu. Už to nebyla tekutina, která proudí v lidských žilách. Teď to byla jen lepivá černá hmota.

Některé z much se snažily dostat ven. Byly syté a spokojené. Vajíčka byla nakladena a hlad utišen. Přály si vyletět a křídly narážely do okna. Za každou cenu se snažily proniknout neviditelnou bariérou. Po chvíli to vzdaly. Byly znovu hladové. Vrátily se k tomu, co dříve bývalo mužem.

Celé léto Erika chodila po špičkách kolem toho, co jí stále leželo v hlavě. Vážila pro i proti. Nakonec ale nedošla dál než ke schodišti na půdu. Mohla se vymlouvat na to, že toho v poslední době měla opravdu hodně. Dozvuky jejich svatby i domácí chaos v době, kdy u nich ještě bydlela Anna s dětmi. Ale jenom tím to nebylo. Prostě se bála. Bála se toho, co by mohla zjistit, věci, kte-

ré by mohla vytáhnout na povrch, zatímco by raději žila v nevědomosti.

Dobře věděla, že Patrik měl už několikrát chuť si s ní o tom promluvit. Viděla na něm, že přemítá, proč si nechce přečíst deníky, které našli na půdě. Ale nakonec se nezeptal, a ona by stejně těžko hledala nějakou odpověď. Největší strach měla z toho, že by možná musela změnit svůj pohled na minulost, na obraz své matky, na to, kdo vlastně byla a proč se svými dcerami zacházela tak chladně. Nebyl to úplně pozitivní obrázek, ale zato dobře známý. Vytvořil se během let, byla to skutečnost, již by se měla přidržet. Možná že by si ji potvrdila nebo dokonce posílila. Ale co kdyby tomu tak nebylo? Co kdyby musela přijmout něco úplně jiného? Až do této chvíle neměla odvalu udělat první krok.

Postavila se na první schod. Z obývacího pokoje se k ní neslo radostné výskání Maji, s nímž si Patrik hrál. Ten zvuk byl uklidňující a Erika váhavě pokračovala. Ještě pět schodů a byla nahoře. Když zvedla poklop, rozvířil se kolem ní prach. Stanula na půdě. S Patrikem už mluvili o tom, že tady někdy v budoucnu Maje vybudují hnízdečko, to až bude starší a zatouží po soukromí. Ale zatím to byla jen syrová půda s hrubou prkennou podlahou, šikmým stropem a odhalenými trámy, plná různých krámů. Vánoční ozdoby, oblečení, z něhož už Maja vyrostla, krabice s věcmi, které nechtěli mít v bytě, ale přesto je k nim poutaly vzpomínky a nemohli je jen tak vyhodit.

Truhla stála až vzadu pod zkosenou střechou. Starodávný model ze dřeva s oplechovanými okraji. Vzpomněla si, že takové se říkávalo „americký kufr“. Sedla si na zem vedle ní a přejela rukou po víku. Zhluboka se nadechla, otočila klíčkem a truhlu otevřela. Ucítla zatuchlinu a pokrčila nos. Uvažovala, z čeho se bere tenhle pach staroby. Nejspíš z plísně, napadlo ji a okamžitě ji začalo svědit v nose.

Pořád si pamatovala, co cítila, když s Patrikem tu truhlu našli a prohlíželi. Pomalu všechno vytahovali. Obrázky, které ona a Anna namalovaly, když byly malé. Drobnosti, jež vyráběly na ručních pracích. Věci, které jejich matka Elsy schovala, přestože nikdy neprojevila žádný zvláštní zájem, když za ní dcery přiběhly a chtěly jí věnovat to, co jim dalo tolik práce.

Erika znovu brala věc za věcí a pokládala je na zem vedle sebe. To, co hledala, leželo až úplně vespod. Opatrně vytáhla hadřík, který už poznávala po hmatu. Malá dětská košilka bývala kdysi bílá, ale teď, když ji držela na světle, bylo patrné, že stářím zežloutla. Nemohla odtrhnout oči od hnědých fleků. Napřed si myslela, že je to rez, ale pak jí došlo, že musí jít o zaschlou krev. Kontrast mezi maličkou košilkou a krvavými skvrnami bral za srdce. Jak se sem ta košilka dostala? Čí byla? A proč si ji její matka schovala?

Erika opatrně položila košilku vedle sebe. Když ji tehdy s Patrikem objevili, skrýval se v ní ještě jeden předmět, ale ten už v truhle nebyl. Ten jediný odtud odnesla. V zažloutlé dětské košilce byla ukrytá nacistická medaile za statečnost. Překvapily ji pocity, které v ní vzbudila. Srdce se jí rozbušilo a ústa vyschla. Před očima jí probíhaly obrázky z válečných a dokumentárních filmů o druhé světové válce, které kdy viděla. Kde se vzala nacistická medaile právě tady, ve Fjällbace? U ní doma? Mezi věcmi po její matce? Bylo to naprosto absurdní. Ale Patrik ji přesvědčil, aby ji dali prozkoumat odborníkovi. Proti své vůli s tím souhlasila. Nejraději by ji strčila na dno truhly a přibouchla za ní víko. Jako by slyšela varovné hlasy. Così v nitru jí našeptávalo, že by ji měla zasunout hodně hluboko a zapomenout na ni. Zvědavost ale nakonec zvítězila. Začátkem června ji předala expertovi na druhou světovou válku a s trochou štěstí se brzy dovědí něco o jejím původu.

To, co Eriku zajímalo nejvíc, leželo až na dně truhly.

Čtyři modré sešity. Poznala rukopis své matky. Ozdobné, doprava skloněné písmo, v mladší, kulatější verzi. Když je vytáhla ven, přešla ukazováčkem po obalu nejvrchnějšího. Na všech bylo napsáno „deník“. To slovo v ní budilo smíšené pocity. Zvědavost, rozčilení, nedočkavost, ale také obavy, váhání a silný pocit, že zasahuje do něčího soukromí.

Má vůbec právo ty deníky číst? Má právo zkoumat matčino soukromí, její nejnítěrnější myšlenky a pocity? Deník přece není určen pro cizí oči. Její matka je nepasala proto, aby si v nich četl někdo jiný, a možná by absolutně nesouhlasila s tím, aby do nich nahlédla právě její dcera. Ale Elsy byla mrtvá a Erika se jí nemohla zeptat. Rozhodnout se musí jen sama.

Její myšlenky přerušilo Patrikovo zavolání. „Eriko?“

„Ano?“

„Přišli hosté.“

Pohlédla na hodinky. Jejda, už jsou tři! Dnes Maja slavila první narozeniny, na oslavu měli přijít nejbližší přátelé a rodina. Patrik si musí myslet, že nahoře usnula.

„Hned jsem tam.“ Oprášila se a po krátkém zaváhání si vzala deníky a dětskou košilku a sešla po příkrých schodech. Zezdola se k ní nesl šum hlasů.

„Vítám vás!“ Patrik ustoupil stranou, aby vpustil první hosty. Byli to Johan a Elisabeth, které poznali prostřednictvím Maji, protože měli stejně starého syna. Chlapec Maju miloval se zřídka vídanou intenzitou. Někdy ovšem byla jeho přízeň až nebezpečná. Teď právě vletěl dovnitř jako buldozer, a jakmile Maju zahlédl v hale, vrhl se na ni s vervou hráče NHL. Maja tento manévr dost neoceníla, a tak museli rychle zasáhnout a rozradostněného Williama z křičící holčičky zvednout.

„Synu, tohle se přece nedělá, s děvčaty se musí opatrně,“ nabádal Johan svého potomka a silou mu bránil v dalším pokusu.

„Myslím, že používá stejnou techniku jako kdysi ty,“ rozesmála se Elisabeth a manžel na ni pobouřeně pohlédl.

„No tak, holčičko, zas tak hrozné to nebylo, vyskoč.“ Patrik zvedl naříkající dceru a chlácholil ji, dokud křik nepřesl v lehké dozvuky, a pak ji jemně postrčil směrem k Williamovi. „Podívej se, co ti William přinesl. Dárek!“

Magické slovo mělo kýžený efekt. William Maje slavnostně podával balíček převázaný krásnou stuhou. Ani jeden z nich dosud uspokojujivě neovládal techniku chůze, a tak se projevilo, jak je obtížné zůstat na zemi a současně předat dárek. William padl na záda. Když ale viděl, jak se Maja při pohledu na dárek rozzářila, zapomněl okamžitě na vlastní potíže. Své sehrál jistě i balík plen na zedečku.

Maja se radostně rozkvičela a začala tahat za stuhu, ale po dvou vteřinách marného snažení začala nabírat k pláči. Patrik přiskočil, aby jí pomohl. Když pak společným úsilím balíček otevřeli, Maja vytáhla šedého měkkého slona. Úspěch byl okamžitý. Přitiskla ho k sobě a pevně objala jeho vycpané tělíčko. Přeshlápla z nohy na nohu, což mělo za následek, že i ona přistála na zemi. Williamův pokus sáhnout na zvířátko se setkal s velkou Majinou nevůlí. Malý obdivovatel to přijal jako výzvu k úpornějšímu úsilí a rodiče obou dětí tušili další konflikt.

„Myslím, že bychom se měli přesunout ke stolu,“ řekl Patrik. Zvedl Maju a zamířil do obývacího pokoje. William s rodiči je následoval, a když chlapečka posadili před velkou krabicí s hračkami, byl znovu nastolen mír. Alespoň pro tento okamžik.

„Ahoj.“ Erika sešla ze schodů a objala se s příchozími. Williama pohladila po hlavičce.

„Dáte si kávu?“ volal Patrik z kuchyně a odpovědí mu bylo trojnásobné ano.

„Tak jak se cítíš jako provdaná žena?“ usmál se Johan a objal Elisabeth, která seděla na gauči.

„Děkuji, přibližně stejně jako předtím. Až na to, že mě

Patrik pořád oslovuje manželku. Nevíte, co s tím mám dělat?"

Erika mrkla na Elisabeth.

„Ech..., to neřeš. Mohlo by to být i horší. A kde je vlastně Anna?"

„U Dana. Bydlí už spolu..." Erika významně zvedla obočí.

„Ano? To šlo hodně rychle." I Elisabeth pozvedla obočí. Novinky tohoto druhu mívají takový efekt.

Rozezvučel se zvonek a Erika vyskočila. „To jsou jistě oni. Nebo možná Kristina." To jméno vyslovila s ledovým tónem. Po svatbě byl vztah mezi Erikou a Kristinou ještě chladnější než předtím. Z velké části k tomu přispělo i to, že se Kristina ze všech sil snažila přemluvit Patrika, aby si nebral čtyřměsíční otcovskou dovolenou, protože by si podle ní mohl poškodit kariéru. Ale Patrik přesto ze svého rozhodnutí ani o píď neustoupil a trval na tom, že na podzim bude mít Maju na starosti on.

„Haló..., neslaví tu snad někdo narozeniny?" Z před-síně se ozval Annin hlas. Erika se zachvěla potěšením jako pokaždé, když v sestřině hlase zachytila radostný tón. Na mnoho let zmizel, ale už byl zase zpátky. Anna byla silná, šťastná a zamilovaná.

Zkraje se bála, aby Erice nevadilo, že se zamilovala právě do Dana, ale Erika se jen zasmála. Byla to už hotová věčnost, co ona a Dan spolu chodili, a i když to snad bylo zvláštní, ráda na to zapomněla, jen když Anna byla šťastná.

„Kde je moje nejmilejší holčička?" Dan, plavovlasý, vysoký a hlučný, se rozhlížel, kde je Maja. Ti dva se měli moc rádi a Maja hned přiběhla, když ho zaslechla, a natáhla k němu paže. „Ček?" zeptala se, jako by právě pochopila souvislost s narozeninami.

„To víš, že máme balíček, naše malá holčičko." Dan kývl na Annu, která nesla velkou krabici v růžovém papíru ovázanou stříbrnou šňůrkou. Maja vyklouzla Dano-

vi z náruče a vzrušeně se začala dobývat do dárku. Tentokrát jí pomohla Erika a společně vybalily velkou mrkací panenku.

„Moje,“ pronesla šťastně Maja a i tento dar si přitiskla na prsa. Pak se s pannou posadila proti Williamovi, aby mu ukázala svůj poslední poklad. Pro jistotu zopakovala „moje“.

Znovu někdo zazvonil a za vteřinu vešla Kristina. Erika si uvědomila, že k sobě pevně tiskne zuby. Nenáviděla zlozvyk své tchyně, jen symbolicky cinknout a okamžitě vstoupit dovnitř.

Procedura s rozbalováním se opakovala, ale tentokrát ji neprovázela žádný velký úspěch. Maja přemítavě zvedla trička, která byla v balíčku, a znovu se zahleděla dovnitř, jestli tam nenajde ještě nějakou hračku. Pak se velkýma očima zadívala na babičku.

„Všimla jsem si, že to tričko, co měla minule na sobě, je jí už malé a v Lindexu mají právě akci, tři za cenu dvou, tak jsem jedno balení koupila. Měla by jí být dobře.“ Kristina vypadala spokojeně a zdálo se, že vůbec nepostřehla Majino zklamání.

Erika musela potlačit nutkání zmínit se o tom, jak idiotské je kupovat jednoročnímu dítěti k narozeninám oblečení. A nejenže babička zklamala Maju, ale navíc si neodpustila špičku, že svou dceru neoblékají pořádně.

„Teď si dáme dort,“ zasáhl Patrik, který vycítil, že je třeba zavést hovor někam jinam. Erika spolkla své pocity a společně zamířili do obývacího pokoje k velké ceremonii sfoukávání svíček. Maja se snažila ze všech sil, ale podařilo se jí jen dort poprskat. Patrik jí nenápadně pomohl a pak jí všichni zazpívali „hodně štěstí, zdraví“. Nad plavou Majinou hlavičkou se Patrik s Erikou setkali pohledem. Oba byli tím okamžikem dojatí. Erika cítila knedlík v krku. Jeden rok! Jejich malému děťátku je jeden rok. Holčičce, která na vlastních nohou objevuje svět, jása při zaznění znělky *Bolibompy*, televizního pořadu pro

děti, pokouší se sama jíst, pusinkuje mapu severní Evropy a všechny miluje. Usmáli se na sebe. V této chvíli byl život opravdu perfektní.

Mellberg si zhluboka povzdechl. To v poslední době dělal dost často – vzdychal. Dosud na něho doléhal zážitek z jara. I když ho to vlastně nepřekvapilo. Dovolil si vypustit kontrolní mechanismy, dopřál si city. A to nemohlo zůstat bez trestu. To už přece měl vědět. Vlastně by se dalo říct, že dostal, co si zasloužil. Prostě za vyučenou. No jo, poučil se a stejnou chybu už podruhé jistě neudělá. Tím si byl jist.

„Bertile?“ Z recepce se ozval naléhavý hlas Anniky. Bertil Mellberg se zvedl a navyklým gestem si upravil pramen vlasů přes pleš. Nebylo mnoho žen, které si mohly dovolit na něho zavolat, ale Annika Janssonová k nim patřila. S postupujícími lety k ní cítil stále větší respekt, a neznal jinou ženu, o níž by mohl říct totéž. Dokládal to i ten průšvih, který tu na jaře měli s novou kolegyní. A teď má přijít další žena. Znovu si těžce povzdechl. Jako by nemohli najít nějakého chlapa v uniformě! Místo toho má Ernsta Lundgrena nahradit zase ženská. Nestojí to za zlámanou grešli.

Psí štěkot, ozývající se z recepce, mu vyvolal na čele vrásky. Vzala si snad Annika do práce jednoho ze svých psů? Přece ví, co si o tom myslí a co by jí na to řekl.

Ale na návštěvě nebyl žádný z Anničiných labradorů. Byl to nějaký prašivý pes neurčité barvy a rasy, kterého na vodítku držela drobná tmavovlasá žena.

„Našla jsem ho tady venku,“ řekla se širokou stockholmskou výslovností.

„Co ale dělá tady?“ ozval se popuzeně Mellberg a vydal se zpátky ke své kanceláři.

„To je Paula Moralesová,“ přispěchala Annika s vysvětlením a Bertil se znovu otočil. Ta ženská, co u nich má nastoupit, má jakoby španělské jméno. Ale zatraceně –

jak je maličká! Malá a útlá. Pohled, který do něho zapíchl, ale rozhodně nebyl něžný. Podala mu ruku.

„Těší mě, že se poznáváme. Pes tu pobíhal kolem. Podle toho, jak vypadá, zřejmě nikomu nepatří. V každém případě ne někomu, kdo by byl schopen se o něho starat.“ Mluvila naléhavě a Bertil zauvažoval, o co jí asi jde.

„Tak ho někam odved.“

„Ve městě není žádný útulek, Annika mě o tom už informovala.“

„Ne?“ podivil se Mellberg.

Annika zavrtěla hlavou.

„No... , tak si ho vezmi domů,“ řekl a snažil se odehnat zvíře, které se mu teď tisklo k noze. Pes se ale nedal a usadil se mu na pravé botě.

„To nejde. Jednoho psa mám a s dalším by to nešlo,“ odpověděla klidně Paula a dál na něj pronikavě hleděla.

„A co ty, Anniko, snad by se snesl s tvými psy?“ navrhl unaveně. Proč se na něho hrnou takové problémy! Býval tu přece šéf.

Ale Annika rozhodně zavrtěla hlavou. „Jsou zvyklí jen jeden na druhého. Jiného psa domů vzít nemůžu.“

„Vezmi si ho ty,“ rozhodla Paula a podala mu vodítko. V úžasu nad tou opovážlivostí Mellberg sáhl po vodítku a pes odpověděl ještě pevnějším tlakem na jeho nohu a začal kňučet.

„Vidíš to sám, líbíš se mu.“

„Ano, ale já... já nemůžu...“ Mellberg se zakoktal, protože ho projednou nenapadla žádná výmluva.

„Ty doma žádné zvíře nemáš a já se okamžitě začnu vyptávat, jestli ho někdo nepostrádá. Jinak bychom museli najít někoho, kdo by se ho ujal. Nemůžeme ho jen tak vyhodit ven, někdo by ho mohl přejet.“

Mellberg proti své vůli cítil, že Anničině naléhání podléhá. Pohlédl na psa a ten na něho upřel vlhké žadonící oči.

„Zatraceně, tak já si ho tedy na několik dní vezmu. Ale

musíš ho vykoupat, než na něj sáhnu," zahrozil prstem Annice, které zjevně spadl kámen ze srdce.

„Osprchuju ho tady na stanici, to není žádný problém," slíbila horlivě a pak dodala: „Díky, Bertile.“

Mellberg mrzutě zabrblal. „Jen se postarej, aby až ho uvidím přišť, zářil čistotou. Jinak ho k sobě domů nepustím.“

Prošel vztekle po chodbě a třískl za sebou dveřmi.

Annika s Paulou se na sebe usmály. Pes kňučel a spokojeně tloukl ocasem do země.

„Tak se tu mějte hezky.“ Erika zamávala na Maju, která si jí nevšímala. Seděla na zemi a dívala se na televizi.

„Bude to tu bezvadné," řekl Patrik a Eriku políbil. „S Majou to tu zvládneme.“

„Říkáš to, jako bych se vydávala za sedmero moří," zasmála se Erika. „Přijdu na oběd.“

„Bude to fungovat, když budeš pracovat doma?“

„V každém případě to vyzkoušíme. Musíš si myslet, že tu nejsem.“

„Žádný problém. Přestaneš pro mě existovat, jakmile za sebou zavřeš dveře pracovny," mrkl na ni.

„No, uvidíme," odvětila Erika a vydala se po schodech nahoru. „Za pokus to stojí, nemusela bych si hledat žádnou kancelář.“

Vešla do pracovny a se smíšenými pocity za sebou zavřela. Celý rok byla s Majou doma. Jedna její část se těšila na chvíli, kdy štafetu předá Patrikovi a znovu se bude věnovat dospělé činnosti. Byla k smrti unavená z hříšťátek, pískovišť a dětského programu. Musela si přiznat, že udělat perfektní bábovičku není dostačující intelektuální stimulace. Svou dceru nesmírně milovala, ale kdyby musela ještě jednou zpívat o pavoučkovi Imse Vimse, asi by si začala rvát vlasy. Teď bylo na Patrikovi, aby si také užil.

Erika se s úctou usadila k počítači, stiskla „on“ a spokojeně naslouchala jeho bzučení.

Novou knihu ze série skutečných případů vražd si přála mít napsanou do února, ale během léta si už připravila nějaké rešerše a teď cítila, že může začít. Nastartovala Word a otevřela dokument, který pracovně pojmenovala „Elias“ podle jména první oběti. Položila prsty na klávesnici, ale přerušilo ji opatrné zaklepání na dveře.

„Promiň, že ruším,“ Patrik na ni hleděl zpod své kšticce. „Jen nevím, kam jsi dala Majinu kombinézu.“

„Je v sušičce.“

Patrik přikývl a zavřel dveře.

Znovu se připravila k psaní a zhluboka se nadechla. Nové zaklepání.

„Promiň, hned budeš mít ode mě pokoj, jen se chci poradit, jak moc mám Maju obléknout. Je dost chladno, ale ona bývá zpocená a pak by se mohla nachladit...“

Rozpačitě se usmál.

„Dej jí tenký svetřík a tenké kalhotky pod kombinézu. A tu slabou bavlněnou čepičku, jinak by jí bylo moc teplo.“

„Díky,“ řekl a zavřel dveře. Erika se právě chtěla pustit do práce, když se zdola ozval vzteklý křik. Stupňoval se do crescendo a poté, co ho poslouchala celé dvě minuty, s povzdechem odsunula židli a sešla ze schodů.

„Pomůžu ti s ní. Je teď hrozně obtížné ji obléknout.“

„Díky, to opravdu je,“ pronesl vděčně Patrik. Čelo se mu perlilo potem, protože se, sám už oblečený, marně potýkal s malým, ale silným vzteklounem.

O pět minut později byla dcera sice pořád ještě mrzutá, ale konečně i oblečená a Erika jí i Patrikovi dala pořádnou pusu a pak je vyšoupla ze dveří.

„Jděte na hodně dlouhou procházku, ať má maminka klid na práci,“ řekla a Patrik vypadal trochu nesvůj.

„Ano, promiň, že jsme..., no, asi to nějaké dva dny zabere, než všechno zvládnou, ale pak budeš mít naprostý klid, to ti slibuju.“

„V pořádku,“ odvětila Erika, ale pak za nimi rozhodně

zabouchla dveře. Nalila si velký hrnek kávy a šla znovu nahoru. Konečně se může pustit do práce.

„Pssst... nedělej takový rámus.“

„Ech..., o co jde, máma přece řekla, že oba někam odjeli. Nikdo celé léto nevybíral poštu ze schránky, nejspíš na ni zapomněli. Máma tam byla naposled v červnu. Takže buď klidný, můžeme se tu stavět třeba na hlavu.“ Mattias se rozesmál, ale Adam se tvářil pořád dost skepticky. Staré domy mu připadaly jistým způsobem nepříjemné a stejně tak na něho působili i oba starci. Ať si Mattias říká, co chce. On sám rozhodně bude hodně opatrný.

„Jak se dostaneme dovnitř?“ Ve svém hlase zaslechl ufňukaný tón, ale nemohl tomu zabránit. Často si přál, aby se víc podobal Mattiasovi, který byl odvážný, smělý, se sklonem riskovat. A právě tak se líbil i děvčatům.

„Něco najdeme, buď klidný. Člověk se vždycky dostane, kam chce.“

„Ten poznatek máš ze své zločinecké minulosti?“ zasmál se Adam, ale dával si velký pozor, aby ovládl hlas.

„Dělal jsem spoustu věcí, o kterých nemáš ani tušení,“ prohlásil vychloubačně Mattias. Adam se neodvážil nic namítnout. Věděl, že Mattias má občas potřebu se předvádět, a neměl chuť se s ním dohadovat.

„Co myslíš, že tam má?“ Mattiasovi zářily oči. Pomalu obcházeli celý dům a pátrali, kudy by se do něho dalo proniknout.

„Fakt nevím.“ Adam se celou dobu úzkostlivě rozhlížel. Každou vteřinou se cítil nepříjemněji.

„Určitě spoustu nacistických věcí. Představ si, jestli tam jsou i uniformy a podobně.“ Nešlo si nevšimnout rozjařenosti v jeho hlase. Už od doby, co ve škole probírali druhou světovou válku a nacismus, jimi byl jako posedlý. Přečetl si o nich všechno, na co přišel, a zjistil, že jejich nedaleký soused byl nějaký expert přes Německo

a nacisty. Jeho dům se tak pro něho stal neodolatelným lákadlem.

„Třeba takové věci doma vůbec nemá,“ pokusil se namítnout Adam, ale už dopředu věděl, že s tím neuspěje. „Otec říkal, že učil dějepis, dokud neodešel do penze, a tak tam bude nejspíš jen spousta různých knížek. Nemusíme tam najít vůbec nic zajímavého.“

„To za chvíli zjistíme.“ Mattiasovi se zajiskřilo v očích, když ukázal na okno na užší straně domu. „Podívej. Tohle okno není zavřené nadoraz.“

Adam se nerad přesvědčil, že má Mattias pravdu. Doudal tiše, doufal, že se do domu nedostanou.

„Něčím do toho potřebujeme štouchnout,“ Mattias se kolem sebe rozhlédl a objevil spadlý okenní háček.

„Skvělé. Tak se na to podíváme.“ Zvedl háček nad hlavu a s přesností chirurga štouchal do rohu okenního rámu. Nic se nepohnulo. Okno sedělo pevně. „Zatraceně, musí to jít!“ S jazykem v koutku úst to zkoušel znovu a znovu. Držet háček nad hlavou a přitom používat sílu bylo velice namáhavé a on hlasitě hekal. Nakonec tam háček o pár centimetrů zarazil.

„Bude vidět, že se tam někdo vloupal,“ slabě protestoval Adam, ale Mattias jako by ho vůbec neslyšel.

„Teď to půjde.“ Na spáncích se mu perlil pot. Pořádně zabral a okno se pohnulo.

„Yes!“ Mattias sevřel pěst v gestu vítěze a rozjařeně se obrátil k Adamovi.

„Pomoz mi nahoru.“

„Třeba tu najdeme něco, na co by se šlo postavit, nebo nějaký žebřík...“

„Vykašli se na to a pomoz mi. Já tě pak vytáhnou.“

Adam se poslušně postavil ke zdi a spojil ruce jako schůdek. Pořádně se zašklebil, protože ho Mattiasovy podrážky řezaly do dlaní, ale obrnil se a pomohl mu nahoru, když se kamarád od jeho rukou odrazil. Mattias se zachytil plechového parapetu a vytáhl nejdříve jednu,

pak i druhou nohu nahoru. Svrástil nos. V bytě to strašně páchlo. Opravdu hnusně. Odsunul roletu a snažil se rozkukat. Zdálo se, že se octl v knihovně, ale protože všechna okna byla zatažená, nic pořádně neviděl.

„Je tu příšerný smrad,“ obrátil se k Adamovi a rukou si přidržel nos.

„Vykašli se na to,“ nadějeplně navrhoval Adam.

„Ne, zatraceně... přece jsme se dostali dovnitř. Teď to teprve začne. Chytni se mě za ruku.“ Uvolnil si nos, jednou rukou se pevně přidržel parapetu a druhou podal Adamovi.

„Udržíš mě?“

„To víš, že jo. Pojd' nahoru!“ Adam se ho zachytil a Mattias ze všech sil táhl. Na okamžik se zdálo, že to nezvládne, ale pak se přidržel nahoře a Mattias seskočil do místnosti, aby mu udělal místo na okně. Něco mu pod nohama podivně zapraskalo, pohlédl na zem. Podlaha byla něčím pokrytá, ale v šeru nerozeznával čím. Nejspíš uschlými listy květin.

„Co to tu sakra je?“ ozval se Adam, když seskočil na zem, ale ani on nepoznal, po čem šlape. „To je ale příšerný puch!“ Udělalo se mu špatně od žaludku.

„Přece jsem ti to říkal,“ potvrdil Mattias. Už si trochu přivykl a zápach ho tolik neobtěžoval.

„Teď se podíváme, co hezkého tu ten dědek má. Vytáhni rolety.“

„Ale co jestli nás někdo uvidí?“

„Doprčic, kdo by nás tu asi tak mohl vidět? Vytáhni ty rolety.“

Adam zatáhl za šňůrku a rolety se svištivým zvukem vyjely. Propustily do místnosti ostré světlo.

„Pěkné,“ pronesl uznale Mattias a obdivně se rozhlížel. Celá místnost byla od země po strop vyplněná policemi na knihy. V jednom rohu stála dvě kožená křesla a malý stolek. V zadním koutě místnosti byl velký psací stůl a starožitná kancelářská židle s vysokým opěradlem. Byla

pootočená zády k nim. Adam o krok popošel, ale praskavý zvuk ho zastavil a on pohlédl na zem. Teď už oba viděli, po čem šlapou.

„Fuj...!“

Podlahu zakrývala souvislá vrstva much. Černých, hnusných, mrtvých much. I na rámu okna jich ležely závěje a Adam s Mattiasem si reflexivně otřeli dlaně o kalhoty.

„Ježíši, to je ale odporné!“ šklebil se Mattias.

„Odkud se tu vzaly?“ Adam se zamýšleně zahleděl na podlahu. Vtom se v jeho mozku spojily všechny dosud nabyté informace: příšerný smrad, mrtvé mouchy. Rychle myšlenku potlačil, ale jeho pohled neúprosně směřoval ke kancelářské židli.

„Mattiasi?“

„Co je?“ ozval se kamarád nevrle, protože se marně snažil najít místo, na něž by se mohl postavit, aniž by šlapal po mouchách.

Adam neodpověděl a pomalu se blížil k židli. Bojoval s touhou otočit se a co nejrychleji utéct stejnou cestou, jakou sem přišel, ale nedokázal to. Zvědavost převládla a nohy jako by ho samy nesly dál.

„No co je?“ opakoval Mattias, ale zmlkl, když si všiml, jak Adam opatrně, napjatě našlapuje.

Když byl ještě asi půl metru od židle, natáhl k ní ruku. Viděl, že se mu chvěje. Pomalu, milimetr po milimetru ji přibližoval k opěradlu. V místnosti byl slyšet jen praskot muších těl. Konečky prstů ucítil chlad kůže, kterou byla židle potažená. Trochu zatlačil a odsunul opěradlo doleva, takže se sedadlo otočilo k němu a postupně vyjevilo, co na něm je. O krok ustoupil a za sebou zaslechl, že Mattias zvrací.

Oči sledující každý jeho pohyb byly velké a vlhké. Mellberg se je snažil ignorovat, ale moc se mu to nedařilo. Pes seděl jako přilepený k jeho boku a zbožně se na něj díval. Mellberg změkl. Vytáhl nejspodnější šuple, vylovil

z něho kokosku a hodil ji před psa na zem. O dvě vteřiny později tam už nic nebylo a Mellbergovi na okamžik připadalo, že se ten vořech usmál. Samozřejmě se mu to jen zdálo. Ale přinejmenším už byl aspoň čistý. Annika byla důkladná, psa vysprchovala a umyla šamponem. Přesto pocítil nechuť, když se ráno probudil a zjistil, že mu zvíře během noci skočilo do postele a uložilo se vedle něho. Co když mýdlo nezahubilo blechy? Co když má pes kožich plný nějakého neřádstva, které se teď bude chtít usadit na jeho těle? Ale ani pečlivá prohlídka srsti nic neodhalila. Annika mu dala čestné slovo, že žádné blechy neobjevila, ani když psa koupala. Ale ani tak s ním přece nemusí nutně ležet v posteli. Nějaká míra musí být.

„Tak co, jak ti budeme říkat?“ zeptal se a okamžitě si připadal hloupě, že si povídá s někým, kdo chodí po čtyřech. Ale jméno v každém případě potřebuje. Zamyslel se a rozhlédl se kolem po nějaké inspiraci. V hlavě se mu ale míhala jen hloupá psí jména: Fido, Ludde..., ne, to není ono. Pak se rozchechtal. Dostal skvělý nápad. Po pravdě řečeno v práci postrádal Lundgrenu, ne snad moc, ale trochu určitě. Přesto ho musel vyhodit. Proč tomu psovi neříkat Ernst? To by bylo docela humorné. Znovu se zasmál.

„Ernste, co na to říkáš? Dobré, ne?“ Vytáhl zásuvku a sáhl po další kokosce. Jasně že ještě jednu musí dostat. Jestli ztloustne, nebude to jeho problém. Za pár dní mu jistě Annika najde jiný domov, a je proto úplně jedno, kolik kokosek do té doby spořádá.

Pronikavé zvonění telefonu s ním i s Ernstem pořádně trhlo.

„Bertil Mellberg,“ představil se. Nejdřív vůbec nechápal, co mu hlas v telefonu sděluje, byly to jen hysterické výkřiky.

„Promiňte, ale musíte mluvit pomaleji. O co jde?“

Soustředěně poslouchal, a když všechno konečně pochopil, obočí se mu pořádně nadzvedlo.

„Tělo, říkáte? A kde?“ Napřímil se na židli. Pes, teď už vlastně Ernst, se rovněž napřímil a vztyčil uši. Mellberg načmáral adresu do bloku před sebou a hovor ukončil pokynem, aby volající zůstali na místě, dokud nepřijede policie. Vyskočil ze židle a Ernst ho okamžitě následoval.

„Zůstaň!“ Mellbergův hlas zněl neobvykle autoritativně a policista ke svému překvapení zjistil, že se pes zastavil na místě a čeká na další příkaz.

„Na místo,“ zkusil a ukázal na koš, který už Annika pro psa v rohu jeho kanceláře připravila. Ernst s nechtutí poslechl, odklátil se ke koši a lehl si do něj, s hlavou na packách a s vyčítavým pohledem upřeným na nového páníčka. Bertil se cítil neobyčejně spokojený, že ho někdo skutečně poslechl, a posílen tímto faktem rozběhl se po chodbě a na všechny a současně nikoho volal: „Máme hlášení o nálezů těla.“

Z trojích dveří vykoukly tři hlavy. Jedna zrzavá – to byl Martin Molin, šedivá Gösty Flygareho a černá Pauly Moralesové.

„Tělo?“ zopakoval Martin a byl na chodbě ze všech nejdřív. Z recepcy se sem blížila i Annika.

„Právě mi to volal jeden mladík. Zřejmě s kamarádem vnikli do nějaké vily mezi Fjällbackou a Hamburgsundem a to tělo v ní našli.“

„Majitel domu?“ zeptal se Gösta.

Mellberg pokrčil rameny. „Nic víc nevím. Řekl jsem jim, ať tam na nás počkají, že tam okamžitě jedeme. Martine, ty a Paula pojedete jedním autem a já s Göstou druhým.“

„Neměli bychom zavolat Patrikovi...?“ navrhl opatrně Gösta.

„Kdo je Patrik?“ zeptala se Paula a těkala pohledem z Gösty na Mellberga.

„Patrik Hedström,“ upřesnil Martin. „Také tu pracuje, ale ode dneška je na rodičovské dovolené.“

„Žádného Hedströma nepotřebujeme,“ uraženě odfrkl

Mellberg a nabubřele dodal: „Jsem tu přece já.“ Vydali se ke garáži.

„Hurá...“ zamumlal Martin, když ho Mellberg nemohl slyšet. Paula zvědavě pozvedla obočí.

„Ech, zapomeň na to,“ řekl omluvně, ale pak ještě připojil, „časem to pochopíš.“

Paula vypadala sice stále zamyšleně, ale už se na nic neptala. Poměry na pracovišti jistě brzy pozná.

Ěrika si povzdechla. V domě bylo ticho, až příliš velké. Uši měla vyladěné na sebemenší šramot a následující křik. Teď tu ale bylo naprosté, osudové ticho. Kurzor blikal na prvním řádku otevřeného dokumentu. Za celou půlhodinu tam nepřibýlo jediné slovo. V hlavě měla jako vymetené. Začala listovat v poznámkách, které si nakopírovala během léta. Po několika pokusech o písemný rozhovor měla konečně domluvené osobní setkání s hlavním aktérem případu, který chtěla zpracovat, s vražedkyní. Ale až za tři týdny. Do té doby si bude muset vystačit s archivním materiálem a vycházet z něho. Problémem bylo, že ji vůbec nic nenapadalo. Slova nechtěla zapadnout na správná místa a vynořovaly se pochybnosti. S těmi musí autor zápolit neustále. Došly už jí snad všechny nápady? Napsala své poslední věty, navršila svou kvótu? Nevytvoří už žádné další knihy? Rozum jí napovídal, že takhle se cítí na počátku každé práce na nové knize. Moc to ale nepomáhalo. Proces, jímž musela pokaždé znovu procházet, byl hotové utrpení. Přibližně jako porod. Ale dnes jí všechno šlo kromobyčejně těžce. Nepřítomně vsunula do úst bonbon dumlekolu, pro útěchu. Zašilhala po modrých sešitech, které ležely na psacím stole vedle počítače. Matčino úpravné písmo přitahovalo její pozornost. Bojovala se strachem, co by tam mohla najít, i se zvědavostí. Pomalu natáhla ruku a jeden z nich zvedla. Potěžkala ho v ruce – byl hodně tenký. Asi jako sešity ve škole. Přejela prsty po jeho deskách. Jméno bylo

napsané inkoustem, který lety hodně vybledl. *Elsy Most-
römová*, stálo tam. Bylo to dívčí jméno její matky. Po svat-
bě s otcem se jmenovala Falcková. Váhavě sešit otevřela.
Stránky byly linkované tenkými modrými čárami. Naho-
ře stálo datum: 3. září 1943.

Přečetla první řádek: *To table válka nikdy neskončí?*

Fjällbacka 1943

„To table válka nikdy neskončí?“

Elsy kousala konec pera a dumala, jak by měla pokračovat. Jak shrnout své myšlenky o válce, která sice nezuří v jejich zemi, ale přesto je tu přítomná. Nebyla zvyklá vést si deník. Vůbec nevěděla, kdy ji to napadlo, ale jako by měla potřebu formulovat do slov zážitky, které každodenní – přesto neobvyklá – existence války přinášela. Dobu před ní si sotva pamatovala. Teď jí bylo třináct, skoro čtrnáct let. Na začátku války devět. První roky si ničeho moc nevěšimala. Snad jen obezřetnosti dospělých. Jejich zájmu, s nímž najednou začali sledovat zprávy v novinách a v rozblase. Napětí, strachu a současně rozčilení, když v obývacím pokoji naslouchali rádiu.

To, co se dělo ve světě, bylo přese všechno napínavé, i když nebezpečné. Život jinak plynul ve stejných kolejích. Lodě vyplouvaly a vracely se domů, někdy byl úlovek dobrý, jindy špatný. Ženy vykonávaly stejnou práci jako předtím jejich matky a matky jejich matek, děti se rodily, prádlo se muselo vyprat, domov uklidit. Byl to nikdy nekončící kolotoč, ale válka teď brozila, že by se jeho plynulost mohla narušit. Toto napětí cítila už jako malá. A teď se k nim válka přiblížila.

„Elsy?“ Ze suterénu se k ní donesl matčin hlas. Rychle zavřela sešit a vsunula ho do horní zásuvky psacího stolku před oknem. Proseděla u něho mnoho hodin, učila se tu a psala úkoly, ale teď byla škola za ní a už ho vlastně nepotřebovala. Zvedla se, ubladila si šaty a sešla dolů.

„Elsy, mohla bys mi pomoci a přinést vodu?“ Matka vypadala ztrhaně. Celé léto bydleli v malé sklepní místnosti, protože všechny ostatní pokoje pronajali letním hostům. Pronájem byl včetně úklidu, vaření a posluhování náročné rodině. Bydlel tu advokát z Göteborgu s manželkou a třemi divokými dětmi. Elsyina matka Hilma kolem

nich běhala od rána do večera, prala jim, připravovala jídlo na výlety lodí, uklízela a současně se starala o svou domácnost.

„Posad' se na chvíli, maminko,“ pronesla Elsy měkce. Na okamžik zaváhala a pak položila ruku matce na rameno. Matka sebou trbla. Nebyly na vzájemné doteky zvyklé. Položila dlaň na dceřinu ruku a nechala se odvést k židli.

„Ještě že už odjeli. Tak náročné lidi jsem neviděla. ‚Mohla byste, Hilmo...‘ a ‚Hilmo, prosím...‘“ Hilma napodobila jejich hlasy, ale hned si zděšeně zakryla ústa. Byla zvyklá projevovat vůči lepším lidem respekt. Každý musel vědět, kde je jeho místo.

„Vím, že jsi unavená. Měla jsi to hodně těžké.“ Elsy nalila do kastrolu zbytek vody a postavila ho na plotnu. Když se voda začala vařit, nasypala do ní kávovinovou náhražku a nalila sobě i matce šálek.

„Hned pro tu vodu dojdu, ale nejdřív si vypijeme kávu.“

„Jsi hodná holka.“ Hilma polkla doušek nápoje. Při svátečních příležitostech si vsouvala mezi zuby kostku cukru, ale s tím se teď muselo šetřit. Ostatně, káva také nebyla jako dříve.

„Řekl otec, kdy se vrátí domů?“ Elsy sklopila pohled. Ve válečné době měla taková otázka jiný význam než dříve. Nebylo to tak dlouho, co loď Ökerö torpédovali a šla ke dnu i s mužstvem. Od té doby v každém rozloučení ležela tíha. Ale práce nemůže ustát, ryby se musí dál lovit. To vyžadoval život, ať byla válka nebo ne. Museli být vděční, že se přeprava do Norska a z Norska nezastavila. Byla dokonce bezpečnější než plavba na povolení, která probíhala mimo ohraničené vody. Lodě z Fjällbacky mohly pokračovat v rybolovu, i když výnos z něj nebyl příliš velký, a šlo jím doplnit transporty do norských přístavů. Elsyin otec z Norska nejčastěji vozil led, a když měl štěstí, měl co vzít i zpátky.

„Jen bych si přála...“ Hilma se na chvíli odmlčela, ale pak pokračovala. „Přála bych si, aby byl opatrnější...“

„Kdo? Otec?“ zeptala se Elsy, i když dobře věděla, koho má matka na mysli.

„Ano.“ Hilma polkla doušek nápoje a zašklebila se. „Tentokrát má s sebou doktorova syna a..., to prostě podle mě nemůže dobře dopadnout.“

„Axel je přece odvážný. A otec mu pomůže...“

„Ale to riziko,“ Hilma potřásla hlavou. „To riziko, když je tam ten chlapec a jeho kamarádi... , prostě si myslím, že otce přivede do neštěstí.“

„Musíme dělat, co jde, abychom Norům pomohli,“ řekla tiše Elsy. „Představ si, kdybychom my byli v jejich situaci, co bychom nepotřebovali pomoc? Axel a jeho kamarádi dělají hodně záslužného.“

„No, nebudeme už o tom mluvit. Přineseš konečně tu vodu?“ pro- nesla matka podrážděně, zvedla se a šla opláchnout hrníček. Elsy jí to neměla za zlé. Věděla, že z ní mluví úzkost.

Naposled poblédla na předčasně shrbenou matku a vydala se ke studni pro vodu.

Patrik si ke svému údivu procházku užíval. Na trénink se v posledních letech moc nedostal, ale jestli během své otcovské dovolené bude denně chodit na dlouhé vycházky, třeba se mu podaří trochu zbavit rostoucího bříška. Erika občas uvařila nějakou tu dobrotu a na něm to začínalo být vidět. Když je teď vaření na něm, nejspíš kilo dvě ztratí. Minul benzinovou pumpu OK/Q8 a rázně pokračoval k jihu. Měl v úmyslu dojít až k větrnému mlýnu a pak se vrátit. Maja seděla v kočárku obrácená dopředu a byla velice spokojená. Procházky milovala a každého, koho minuli, zdravila radostným „aho“ a širokým úsměvem. Bylo to opravdu malé sluníčko, i když vztekat se také uměla. To musí mít po Erice, pomyslel si.

Pokračoval v cestě a cítil se nesmírně spokojeně. Bylo to skvělé. Konečně měli s Erikou dům jen pro sebe. Ne snad, že by Annu a její děti neměl rád, ale bylo dost náročné s nimi bydlet dlouhou řadu měsíců. Pak tu byl ovšem také problém s jeho matkou. To mu dělalo starost, připadal si mezi ní a Erikou vždycky jako v kleštích. Chápal, že Erika nese s nelibostí, když se u nich každou chvíli jeho matka objeví se spoustou různých připomínek k Maje i k domácnosti. Přál by si, aby to dokázala stejně jako on odstínit. Člověk by přece měl mít pro druhého trochu pochopení. Kristina žila sama a neměla nikoho jiného než Patrikovu rodinu. Sestra Lotta bydlela v Göteborgu, a i když ani to nebylo na konci světa, pro Kristinu bylo o hodně jednodušší zastavit se u nich. A také jim hodně pomáhala. Mohli si s Erikou zajít na večeři, protože jim vždy ochotně pohlídala Maju, a... prostě by si přál, aby Erika viděla i její přednosti.

„Hele, hele,“ vykřikovala radostně Maja a ukazovala prstíčkem na pasoucí se koně. Sám nebyl horskými koňmi úplně nadšený, ale vypadali hezky a neškodně. Na chvíli se zastavili a dívali se na ně. Patrik se rozhodl, že příště jim přinesou jablko nebo mrkev. Když si Maja zvířat dostatečně užila, zdolali poslední kus cesty ke mlýnu a tam se otočili zpátky k Fjällbace.

Jako obvykle se nechal fascinovat věží kostela, která se vynořila nad kopečkem, ale pak zahlédl dobře známý vůz. Neměl zapnuté modré světlo ani houkačku, takže asi nešlo o nic akutního, přesto se mu zrychlil pulz. Když auto přešlo přes kopeček, všiml si, že ho následuje i druhé. Svrástil čelo. Obě policejní auta. Musí jít o něco hodně důležitého. Zamával na první vůz, když od něj byl asi sto metrů, a poté, co auto zpomalilo, rozeznal za volantem Martina. Maja radostně mávala ručičkami.

„Ahoj, jste na procházce?“ zavolal na ně Martin.

„Člověk se přece musí udržovat ve formě, ne..., co se děje?“

Přibrzdil i druhý vůz s Mellbergem a Göstou a Patrik zamával i jim.

„Ahoj, jsem Paula Moralesová.“ Teprve teď si Patrik všiml, že vedle Martina sedí neznámá žena v uniformě. Podali si ruce a Patrik se představil, teprve potom mu Martin mohl odpovědět.

„Dostali jsme hlášení o nálezu těla. Tady docela blízko.“

„Myslíte si, že jde o oběť zločinu?“ Patrik nakrčil čelo.

Martin mávl rukou. „Zatím nevíme nic. Dva mládenci tělo našli a zavolali nám.“ Vůz za nimi zatroubil a Maja začala radostně poskakovat v kočárku.

„Poslyš,“ pronesl rychle Martin. „Nechceš skočit do auta a podívat se tam s námi? Nejsem si úplně jistý..., však víš,“ dořekl a kývl na auto za nimi.

„Jak bych mohl? Mám tu malou... a formálně vzato nejsem ve službě.“

„Prosím,“ snažil se ho přemluvit kolega. „Jen se tam porozhlédneš, já vás pak odvezu domů. Kočárek se do kufru vejde.“

„Ale nemám sedačku...“

„To je pravda. Tak tam zajdi pěšky. Je to hned za zátáčkou. První odbočka vpravo, druhý dům vlevo. Na schránce by mělo stát jméno Frankel.“

Patrik zaváhal, ale další zahoukání druhého vozu ho přimělo rychle se rozhodnout.

„Tak dobře, jen tam nakouknu. Ale musíš počkat venku s Majou. A ani slovo Erice, zešílela by, kdyby věděla, že jsem ji vzal s sebou do práce.“

„Slibuju,“ mrkl na něho Martin. Pak zamával na Bertila a Göstu a zařadil. „Tak se za chvíli uvidíme.“

„Dobře,“ odpověděl Patrik s vtíravým pocitem, že svého rozhodnutí bude litovat. Zvědavost ale převážila nad pudem sebezáchovy a on otočil kočárek s Majou a svižně kráčel k Hamburgsundu.

„Všechno, co je z borovice, musí pryč!“ Anna bojovně založila ruce v bok a snažila se vypadat co nejvýhrůžněji.

„Co se ti na borovici nelíbí?“ Dan se škrábal na hlavě.

„Je prostě strašně ošklivá. Další otázky?“ opáčila Anna, ale musela se zasmát. „Netvař se tak vyděšeně, miláčku... Jenom zkrátka trvám na tom, že není nic ošklivějšího než borovicový nábytek. A postel je ze všeho nejhorší. Kromě toho rozhodně nechci spát ve stejné posteli jako tvoje bývalá manželka. Stejný dům snesu, ale stejnou postel... ne!“

„Ten argument chápu. Ale nový nábytek bude drahý...“ Vypadal hodně ustaraně. Co spolu s Annou začali žít, rozhodl se, že dům neprodá, i když bylo finančně opravdu náročné ho udržet.

„Zbyly mi ještě peníze, co mi dala Erika za můj podíl na domě po rodičích. Lucas se k nim našťestí nedostal. Tak z nich nějaké použijeme, abychom si koupili něco

nového. Můžeme to vybírat spolu, pokud chceš. Ale jestli se odvážíš, klidně mi nech volnou ruku.“

„Věř mi, že se rozhodování rád vzdám. Když to nebude vyloženě šílené, kup si, co chceš. A teď dost řečí, raději mi dej pusu.“ Přitiskl ji k sobě a dlouze a důkladně ji políbil. Jako obvykle ho to pořádně rozehrálo, a právě když jí začal rozepínat podprsenku, někdo rozrazil domovní dveře a vešel do předsíně. Vzhledem k tomu, že dveře spojující halu s kuchyní zůstaly otevřené, bylo nashodě, čím se zabývají.

„Zatraceně, to je odporné, když stojíte v kuchyni a lezete po sobě“. Belinda kolem nich proběhla do svého pokoje, rudá vztekem. Na schodišti se zastavila a zakřičela dolů: „Hned odjedu za maminkou, to mi věř. Aspoň se už nebudu muset dívat, jak si v jednom kuse strkáte jazyk do krku. Jste trapní. Je to hnus.“

Třísk. Dveře do pokoje se s bouchnutím zavřely a vzápětí se otočil klíč v zámku. O vteřinu později Belinda pustila hudbu tak hlasitě, až se talíře ve dřezu roz-cinkaly.

„Jejda,“ pronesl Dan a s pohledem upřeným vzhůru se ušklíbl.

Anna se mu vyvinula z náruče. „Opravdu to s námi nemá lehké.“ Začala umývat nádobí a kladla ho na odkapávač.

„Zatraceně, přece snad musí akceptovat, že jsem poznal někoho jiného,“ řekl Dan rozčileně.

„Pokus se vžít do její situace. Napřed se s Pernillou rozvedete, pak...“ snažila se vážit slova na lékařenských váhách... „pak se kolem tebe točí spousta děvčat, a nakonec se k vám přistěhuju já se dvěma dětmi. Belindě je teprve sedmnáct a už jen to samo o sobě je dost obtížné. A ještě si musí zvykat na tři cizí osoby...“

„No, asi máš pravdu...“ Dan si těžce povzdechl. „Ale já nevím, jak se s takovou puberťačkou jedná. Chci říct – mám ji nechat na pokoji? To by se mohla cítit odstrčeně.“

Anebo mám trvat na svém a riskovat, že na ni budu příliš naléhat? Potřeboval bych návod k použití.“

Anna se rozesmála. „Myslím, že bys s ní mohl zkusit mluvit. Když ti třískne dveřmi před nosem, tak aspoň budeš vědět, že ses snažil. A pak to zkusíš zase. A znovu. Bojí se, aby tě neztratila. Aby nepřišla o své právo být malá. Má strach, abychom jí tě nevzali. To není tak divné.“

„Jak jsem si zasloužil tak moudrou ženu?“ vzdychl Dan a znovu ji k sobě přitiskl.

„To nevím,“ Anna skryla úsměv do jeho prsou. „Ale asi nejsem nijak zvlášť chytrá. To ti jen tak připadám ve srovnání s tvými dřívějšími úspěchy...“

„I ty jedna,“ rozesmál se Dan a pevně ji objal. „Takhle nemluv, nebo tu ta borovicová postel zůstane...“

„Chceš, abych tu byla, nebo ne?“

„O. k. Vyhrála jsi. Už je pryč.“

Oba se rozesmáli. A pak se začali líbat. V pokoji nad nimi nesnesitelně duněla hudba.

Jakmile Martin zahrnul na dvůr před domem, spatřil tam dva chlapce. Stáli kousek od budovy a dotýkali se pažemi. Oba byli bledí a třáslí se. Zjevně byli rádi, že se policejní vůz objevil.

„Martin Molin,“ natáhl ruku k chlapci, co stál blíž, a ten se mumlavě představil jako Adam Andersson. Druhý, který postával trochu šikmo za ním, odmítavě mávl rukou a se studem se omluvil. „Já vám ruku nepodám, pozvracel jsem se a utřel jsem si jí pusou...“

Martin chápavě přikývl. On sám zažíval podobné fyzické reakce při nálezů mrtvol, za něco takového se člověk nemusí stydět.

„Tak co se tu stalo?“ Obrátil se k Adamovi, který vypadal trochu klidněji. Byl menší než jeho kamarád, tváře měl pokryté akné a delší plavé vlasy.

„No, my jsme...“ Pohlédl tázavě na Mattiase, který jen pokrčil rameny, a tak pokračoval: „Prostě, chtěli jsme se

do toho domu podívat, protože to vypadalo, že oba ti dědci někam odjeli.“

„Dědci?“ zeptal se překvapeně Martin. „Oni tu bydlí dva?“

„Jsou to dva bratři,“ řekl pro změnu Mattias. „Nemám ponětí, jak se jmenují křestním jménem, ale máma to určitě bude vědět. Od začátku června jim vybírala poštu. Ten jeden vždycky někam v létě odjede, ale druhý zůstává doma. Jenomže tentokrát si nikdo poštu nepřevzal, a tak...“ Nedokončil a upřeně se zahleděl na svoje boty. Ležela na nich pořád ještě mrtvá moucha, s nechutí ji odkopl. „To on je ten mrtvý?“ zeptal se a zvedl pohled.

„V tuhle chvíli toho víte víc než my,“ odpověděl Martin. „Ale pokračuj. Takže jste chtěli vniknout do domu. Jak to bylo dál?“

„Mattias našel okno, které se dalo otevřít, a tak tam vyšplhal. Potom vytáhl i mě. Když jsme dopadli na podlahu, něco nám začalo praskat pod nohama, ale nic jsme neviděli, protože tam byla tma.“

„Tma?“ přerušil ho Martin. „Jak to, že tam byla tma?“ Koutkem oka zahlédl, že kousek od něj vyčkávavě postávají Gösta, Bertil a Paula a poslouchají, co mu chlapci říkají.

„Byly tam stažené rolety,“ vysvětloval trpělivě Adam. „My jsme je vytáhli, když jsme se dostali dovnitř. A pak jsme zjistili, že na podlaze leží mrtvé mouchy. Příšerně to tam páchlo.“

„Fakt příšerně,“ zopakoval Mattias a zdálo se, že začne znovu zvracet.

„A potom?“ zeptal se Martin.

„Šli jsme dál do pokoje, kancelářská židle u psacího stolu byla otočená zády k nám, takže jsme hned nepoznali, co na ní je. Měl jsem jen pocit, že..., viděl jsem hodně detektivek, a tak jsem si dal dohromady smrad a mrtvé mouchy..., k tomu člověk nemusí být Einstein. Tak jsem tu židli otočil..., a uviděl ho.“

Mattias si to zřejmě živě vybavil, protože se otočil a začal zvracet do trávy. Potom si otřel ústa a zamumlal: „Promiňte.“

„To je v pořádku. Každému se to už někdy při pohledu na mrtvolu stalo.“

„Mně ne,“ ozval se s převahou Mellberg.

„Ani mně,“ připojil se lakonicky Gösta.

Shodně se vyjádřila i Paula. Martin se k nim otočil a věnoval jim káravý pohled.

„Vypadá příšerně,“ doplnil Adam. Navzdory šoku, který zažil, se zdálo, že si situaci svým způsobem užívá. Mattias začal znovu dávit, ale zřejmě už měl prázdný žaludek.

Martin se obrátil ke svému doprovodu. „Může je někdo odvézt domů?“

Po chvíli ticha se ozval Gösta. „Já je odvezu. Pojďte se mnou.“

„Bydlíme asi jen dvě stě metrů odtud,“ pronesl tlumenečně Mattias.

„Tak půjdeme pěšky,“ rozhodl Gösta. Klátili se za ním jako typičtí výrostci. Mattias s vděčným pohledem, Adam zjevně zklamaný, že se nezúčastní dalšího běhu událostí.

Martin je provázel pohledem, dokud nezmizeli za rohem, a pak bez valného nadšení prohlásil: „Tak se na to podíváme.“

Bertil Mellberg si odkašlal. „Já samozřejmě s mrtvolami nemám nejmenší problém, to absolutně ne, už jsem jich za život viděl hodně. Ale je třeba... prohledat okolí a já se toho, protože jsem váš nadřízený a taky z vás nejzkušenější, musím ujmout.“ Znovu si odkašlal.

Martin s Paulou si vyměnili pobavený pohled, ale pak se Martin opanoval.

„Skvělé, Bertile, bod pro tebe. Bude jedině dobře, když to tu prohlédne člověk s tvými zkušenostmi. Já a Paula zajdeme dovnitř.“

„Ano..., říkal jsem si, že to tak bude nejlepší,“ Mellberg se zhoupl na patách a pak se vydal na obchůzku po trávníku.

„Tak půjdeme?“ obrátil se Martin k Paule, která jen přikývla.

„Musíme být opatrní,“ připomněl jí, ještě než otevřel dveře. „Nesmíme poškodit žádné stopy, třeba nejde o přirozenou smrt. Jen se tu porozhlédneme a zavoláme techniky.“

„Mám pětiletou zkušenost z krajské kriminálky ve Stockholmu, pracovala jsem tam v oddělení násilných trestných činů,“ podotkla Paula, ale nezněla dotčeně.

„Ovšem, promiň. To přece vím,“ pronesl zahanbeně Martin, ale hned se zase soustředil na úkol, který je čekal.

Když vešli do haly, panovalo tam pochmurné ticho. Kromě svých kroků neslyšeli ani hlásek. Martina napadlo, jestli by mu ticho připadalo stejně zlověstné, kdyby nevěděl, že v domě je mrtvola, a říkal si, že nejspíš ne.

„Tady uvnitř,“ zašeptal, ale pak mu došlo, že k šeptání nemá důvod. Opakoval to znovu normálním hlasem, který se odrazil od ztichlých zdí. „Tady.“

Paula se držela těsně za ním. Martin postoupil ke dveřím, které zřejmě vedly do pracovny, a otevřel je. Příšerný puch, který ucítili hned, jak vešli do domu, tady ještě zesílil. Chlapci mluvili pravdu. Na zemi ležely hromady much. Křúpaly jim při každém kroku pod nohama. Zápach byl sladký, sytý, ale už ani zdaleka tak strašný, jako musel být na začátku.

„Je poměrně zjevné, že tu někdo před hezkou dobou zemřel,“ konstatovala Paula a oči obou policistů zaletěly ke vzdálenému koutu pokoje.

„To nepochybně,“ potvrdil Martin s nepříjemnou pachutí v ústech. Obrnil se a opatrně přešel přes pokoj k oběti na židli.

„Zůstaň, kde jsi,“ zvedl k Paule ruku a ta se zastavila ve

dveřích. Neměla mu to ani trochu za zlé, čím méně lidí tam bude šlapat, tím líp.

„Rozhodně to nevypadá na přirozenou smrt,“ řekl Martin a do úst mu vystoupala žluč. Polykal, aby potlačil dávicí reflex, a snažil se koncentrovat na svůj úkol. Navzdory špatnému stavu těla oběti o tom nemohlo být pochyb. Masivní zranění na pravé straně mužovy hlavy bylo dostatečně výmluvné. Za jeho smrtí stálo brutální násilí.

Martin se opatrně otočil a zamířil ven z místnosti. Paula ho následovala. Po několika hlubokých nádeších na čerstvém vzduchu se jeho útroby utišily. Ve stejném okamžiku si všimli, že zpoza rohu vyšel Patrik a přichází po písčové cestičce k nim.

„Máme co dělat s vraždou,“ informoval ho Martin, jakmile se u nich Patrik zastavil. „O další se musí postarat Torbjörn se svým týmem. My tu nic víc dělat nemůžeme.“

„Dobře,“ pronesl trochu otráveně Patrik a pohlédl na Maju.

„Zajdi se tam podívat, já ji pohlídám,“ nabídl se nadšeně Martin a zvedl Maju z kočárku. „Pojď, holčičko, půjdeme se kouknout na kytičky.“

„Kyti,“ opakovala nadšeně Maja a ukazovala na záhonek.

„Nechceš jít se mnou?“ zeptal se Patrik Pauly.

Ta zavrtěla hlavou. „Není to nic pěkného. Zdá se mi, že tam takhle sedí už od začátku léta. Alespoň to tak odhaduju.“

„No jistě, ty jsi toho ve Stockholmu určitě hodně zažila.“

„Takovýchhle záležitostí ani moc ne. Ale pár jich bylo.“

„Já tam jen rychle nakouknu. Jsem vlastně na rodičovské dovolené, ale...“

Paula se usmála. „Je to těžké, držet se zpátky. To chápu. Ale Martin mi připadá dobrý...“ S úsměvem pohlédla za sebe, Martin tam seděl na bobku s Majou a ukazoval jí rostliny, které dosud plně kvetly.

„Je dobrý v každém směru,“ potvrdil Patrik. Vešel do domu, ale za okamžik byl zpátky.

„Souhlasím s Martinem. Je to nade vši pochybnost. Má pěkně rozbitou hlavu.“

„Nikde v okolí jsem nenarazil na nic podezřelého,“ přiblížil se s funěním Mellberg. „No, jak to vypadá uvnitř? Byl ses tam podívat, Hedströme?“ zahleděl se s nadějí na Patrika.

„Ano. Není žádná pochybnost o tom, že jde o vraždu. Zavoláš techniky?“

„Ovšem,“ pronesl blahosklonně Mellberg. „Přece to-muhle blázinci šéfují. A co tu vlastně děláš ty?“ pokračoval. „Pořád tvrdíš, že musíš být doma, a když si to prosadíš, zjevíš se tu zničehonic jak kouzelný dědeček.“ Mellberg se obrátil k Paule. „Já těmhle vymoženostem nerozumím. Chlap doma vyměňuje plínky a ženská tu běhá v uniformě.“ S brbláním se k nim otočil zády a zamířil k autu k telefonu.

„Vítám tě na policii v Tanumshede,“ pronesl Patrik suše a odpovědí mu byl pobavený úsměv.

„Já si to nijak neberu. Takových je hodně. Kdybych si něco dělala z dinosaurů u policie, dávno už bych musela hodit ručník do ringu.“

„Dobře, že to vidíš takhle,“ mínil Patrik. „Mellberg má aspoň tu přednost, že diskriminuje všechny a všechno.“

„No, to je opravdu útěcha,“ rozesmála se Paula.

„Co tu máte tak veselého?“ zeptal se Martin, který k nim přišel s Majou na ramenou.

„Mellberga,“ odpověděli Patrik i Paula současně.

„A co zase řekl?“

„Pořád mele to samé,“ Patrik se natáhl po Maje. „Naděšť si z toho Paula nic nedělá.“

A my půjdeme domů. Majo, zamávej.“

Maja mávala, především Martinovi, a ten se rozzářil. „Ty mi odvedeš mou holčičku? Právě jsme si spolu něco začali...“ Nakrabatil spodní ret a nasadil zoufalý výraz.

„Maja nikdy nebude mít žádného jiného chlapa než svého tatínka, že?“

Patrik se jí nosem zabořil pod krček a Maja křičela smíchy. Pak ji posadil do kočárku a zamávali všem, kdo tu zůstávali. Část jeho bytosti byla spokojená, že může odejít. Ale ta druhá by si přála zůstat.

Britta byla zmatená. Je pondělí? Nebo snad už úterý? Nervózně přecházela po místnosti. Bylo to... frustrující. O to těžší, pokud se snažila nějakou myšlenku zachytit. Hned jí zase vyklouzla. V jasnějších chvílích jí cosi našeptávalo, že všechno musí silou vůle kontrolovat. Přinutit mozek, aby ji poslouchal. Ale současně věděla, že se změnil, ztratil schopnost něco si pamatovat, udržet okamžik, informaci, fakta, obličej.

Pondělí. Určitě je pondělí. Včera tu přece byly dcery s rodinami na nedělní večeři. To znamená, že dnes musí být pondělí. Zastavila se v půli kroku. Cítila to jako malé vítězství. Věděla, co je za den.

Vytryskly jí slzy a ona se usadila na kraji pohovky. Její potah jí byl dobře známý. Kupovala ho s Hermanem, což znamená, že ho vybírali společně. Že se jí líbil oranžový potah se zelenými tečkami. Herman..., ano. Kde vlastně je? Začala neklidně píchat prstem do tečkovaného vzoru. Přece ví, kde je. Viděla před sebou jeho pohybující se ústa, když jí říkal, kam půjde. Pamatovala si, že to dokonce několikrát zopakoval. Ale stejně jako si nemohla vybavit den v týdnu, i tato informace jí vyklouzla, vysmívala se jí. Frustrovaně sevřela boční opěradlo. Určitě si na to vzpomene. Jen se musí pořádně koncentrovat. Pocítila nával paniky. Kde je Herman? Bude pryč dlouho? Snad od ní neodjel a nenechal ji tady? Nebylo to právě to, co jeho ústa v její poslední vzpomínce vyslovila? Musí se ujistit, že tomu tak není. Podívat se, jestli tu zůstaly jeho věci. Vyskočila z gauče a utíkala po schodech nahoru. Panika jí bušila v uších.

Co jen to Herman říkal? Pohled do skříně ji uklidnil. Všechno tam bylo. Saka, svetry, košile. Všechno. Jen pořád nevěděla, kde její manžel je.

Vlezla do postele, stočila se do klubíčka jako malé dítě a začala plakat. Přestával jí fungovat mozek, všechno z něho mizelo, minutu za minutou. Počítačový program se řádek po řádku vymazával. A ona s tím nemohla vůbec nic dělat.

„Vítám vás, to jste vyrazili na pořádně dlouhou procházku.“ Erika šla Patrikovi a Maje vstříc a od dcery dostala mokrou pusou.

„To ano..., ale nemáš sedět nahoře a pracovat?“ Patrik se jejímu pohledu vyhnul.

„Máš pravdu...“ Erika si těžce povzddechla. „Nemůžu se do toho dostat. Sedím tam, koukám na obrazovku a cucám dumlekolu. Jestli to bude takhle pokračovat, než tu knihu napíšu, budu mít aspoň sto kilo.“

Pomohla Patrikovi svléknout Maju a pokračovala: „Trochu jsem se dívala do těch matčiných deníků.“

„Něco zajímavého?“ zeptal se Patrik s nadějí, že se už k jejich procházce nevrátí.

„Ne, většinou jde o obyčejné každodenní poznámky. Přečetla jsem jenom pár stránek. Musím to brát po částech.“

Zamířila do kuchyně. „Dáš si čaj?“

„Ano, rád,“ řekl Patrik. Uklidil své i Majino oblečení, zašel za Erikou do kuchyně a sledoval, jak chystá konvici, sáčky s čajem a šálky. Slyšeli Maju hlomozit s hračkami v obývacím pokoji. Po několika minutách Erika postavila na stůl hrnky s vařícím nápojem a sedli si proti sobě.

„Tak to konečně vybal,“ vyzvala Erika manžela. Zнала ho dobře. Jeho pohled a nervózní poklepávání prstů svědčily o tom, že tu je něco, o čem se mu nechce nebo o čem se neodvažuje mluvit.

„Jak to myslíš?“ opáčil nevinně.

„Nezametej nic pod koberec. O čem se ti nechce mluvit?“ Napila se horkého čaje a s pobaveným výrazem vyčkávala, až se přestane kroutit jako červ a přejde k věci.

„No...“

„Tak copak?“ zeptala se nápomocně a musela si přiznat, že si jeho zjevné utrpení tak trochu sadisticky užívá.

„No, když jsme byli s Majou venku, tak se něco přihodilo.“

„Ano. Ale oba jste se v pořádku vrátili, takže to asi nebylo nic tak strašného.“

Patrik upil čaje, aby získal čas na rozmyšlenou. „Šli jsme k Lerstenovu mlýnu a cestou potkali mé kolegy, kteří jeli něco vyšetřovat.“ Opatrně na manželku pohlédl. Erika pozvedla jedno obočí a čekala, co řekne dál.

„Dostali hlášení o nálezu těla v Hamburgsundu a právě tam jeli.“

„Aha? Ale ty máš volno, takže se tě to netýká.“ Zastavila se s šálkem na půl cesty k ústům. „Nebo chceš říct, že...“ Nevěřičně na něho zírala.

„Ano,“ přiznal Patrik trochu skřípavě a zadíval se na stolní desku.

„Ty jsi šel s Majou na místo, kde se našla mrtvola?“ probodla ho pohledem.

„Ano, ale Martin zůstal s Majou venku a já jsem tam jen nahlédl. Prohlíželi si kytičky.“ Pokusil se o přátelský úsměv, ale narazil na chlad.

„Takže ty jsi tam jen nahlédl.“ Její hlas zněl neúprosně ledově.

„Máš rodičovskou dovolenou. S důrazem na ‚dovolenou‘. A ostatně i na ‚rodičovskou‘. To bylo tak obtížné říct, že právě teď nepracuješ?“

„Jen jsem se tam trochu porozhlédl...“ zmohl se na chabý odpor, ale věděl, že Erika má pravdu. Skutečně měl volno. O práci se musí postarat ostatní. A neměl brát dítě na místo činu.

V témže okamžiku si uvědomil, že Erika nezná jeden významný detail. Nervózně mu zaškubalo v obličejí a dodal: „Jde o vraždu.“

„Vraždu?“ zaječela Erika. „Takže nestačí, že jsi vzal Maju na místo, kde našli mrtvolu, ale navíc šlo o oběť vraždy!“ Potrásla hlavou a zdálo se, že slova, která chtěla pronést, se jí vzpříčila v krku.

„Nic dalšího už podnikat nebudu,“ slíbil. „Musí to vyřešit ostatní. Já budu do ledna doma a všichni to vědí. Maje se budu věnovat na sto procent. Čestné slovo.“

„To bych ti taky radila,“ zamručela. Byla tak rozezlená, že by se na něho nejraději vrhla přes stůl. Pak ale převládla zvědavost.

„A kde to bylo? Kdo je ten mrtvý?“

„To vůbec netuším. Je to takový velký bílý dům asi sto metrů nalevo za první odbočkou vpravo za mlýnem.“

Erika mu věnovala zvláštní pohled. „Velký bílý dům s šedými rohy?“

Patrik se zamyslel a pak přikývl. „Ano, řekl bych, že ano. Na schránce je jméno Frankel.“

„Vím, kdo tam bydlí. Axel a Erik Frankelovi. Však víš, Erik Frankel, k tomu jsem nesla ten nacistický Železný kříž.“

Patrik na ni beze slova pohlédl. Jak na to mohl zapomenout? Jméno Frankel přece není úplně obvyklé.

Z obývacího pokoje se k nim neslo Majino radostné žvatlání.

Než se mohli vrátit na stanici, bylo pozdní odpoledne. Šéf technického oddělení Torbjörn Ruud se dostavil se svým týmem, důkladně všechno prozkoumali a pak i oni odjeli. Také tělo už bylo pryč. Na oddělení soudní medicíny ho prošetří každým myslitelným i nemyslitelným způsobem.

„To bylo děsné pondělí,“ povzdechl si Mellberg, poté co Gösta zajel do služební garáže a zaparkoval.

„To jo,“ přitakal Gösta, zvyklý neplýtvat slovy.

Když dorazili na oddělení, stačil Mellberg jen zahlédnout, že se na něho obrovskou rychlostí valí nějaká chlupatá koule, a na obličej ucítil psí jazyk.

„Nech toho, nech toho,“ křičel bezmocně. S nechtutí psa odstrčil a ten se svěšenýma ušima odešel za Annikou. Věděl, že aspoň tam je vítaný. Mellberg si s brbláním otřel obličej rukou a Gösta se mu snažil nesmát. Scéna byla o to komičtější, že hnízdo vlasů, které si Mellberg vždycky pečlivě sčesával přes pleš, se mu stáhlo na ucho. Rozčileně si účes opravil a s brbláním zamířil do své kanceláře.

Gösta vykročil ke své kanceláři, ale překvapeně sebou škubl, protože uslyšel dobře známý hlas volat: „Ernste! Ernste! Pojď sem!“

Překvapeně se rozhlédl. Jeho kolega Ernst Lundgren dostal už před časem výpověď a jemu se nedoneslo nic o tom, že by se měl vrátit.

Ale Mellberg znovu zakřičel: „Ernste! Pojď sem! Okamžitě!“

Gösta vykročil zpátky do chodby, aby tu záhadu rozluštil, a přistihl Mellberga, jak s rudým obličejem ukazuje na zem. Napadla ho neuvěřitelná myšlenka a jako na zavolanou se k Mellbergovi přiblížil pes se svěšenou hlavou.

„Ernste, co to je?“

Pes se snažil, jak mohl, dát najevo, že netuší, o čem je řeč. Ale hromádka na podlaze Mellbergovy kanceláře byla dostatečně výmluvná.

„Anniko!“ zabouřil Mellberg a o vteřinu později se vynořila i sekretářka.

„Jejda, tady došlo k malé nehodě,“ omluvně pohlédla na psa, který k ní vděčně přicapkal.

„Jakápak nehoda! Ernst mi udělal hromadu na podlahu.“

Teď už se Gösta nedokázal udržet. Začal se chechtat a jeho snaha smích zarazit všechno ještě zhoršovala. An-

nika se od něho nakazila a za chvíli oba řvali smíchy a z očí jim tekly slzy.

„Co se tu děje?“ zeptal se zvědavě Martin, který přicházel v závěsu s Paulou.

„Ernst...“ Gösta se stěžl nadechl, „Ernst tu udělal hromádku.“

Martin se tvářil nechápavě, ale když pohlédl z hromádky na Mellberga a pak na psa tisknoucího se k Annině noze, bylo mu všechno jasné.

„Ty jsi... ty jsi toho psa pojmenoval Ernst?“ zeptal se a také se rozesmál. Teď se hystericky nesmáli už jen Mellberg a Paula. Ale zatímco Mellberg vypadal, že pukne vzteky, Paula všechno sledovala s nechápavým výrazem.

„Pak ti to vysvětlím,“ řekl jí Martin a osušil si koutky očí. „Ale to se ti vážně povedlo, Bertile,“ obrátil se k Mellbergovi.

„Snad máš pravdu...“ pronesl souhlasně Mellberg a proti jeho vůli se mu trochu zvlhnily koutky úst.

„Tak to uklid, Anniko, a pak se dáme do práce.“ Zamračil se a šel si sednout ke svému stolu. Pes napřed chvíli váhal mezi Annikou a Bertilem, ale pak uvážil, že nejhorší je už nejspíš za ním a s mávajícím ocasem zamířil za svým novým pánem.

Všichni na stanici nechápavě hleděli na tento zvláštní pár a hloubali nad tím, co pes na Mellbergovi vidí, co ostatním ušlo.

Erika nemohla celý večer přestat myslet na Erika Frankela. Osobně se s ním příliš neznala, ale on a jeho bratr Axel byli nějakým způsobem vždycky součástí Fjällbacky. Mluvílo se o nich vždycky jako o „doktorových synech“, ačkoli od doby, kdy jejich otec provozoval ve Fjällbace lékařskou praxi, uplynulo už padesát let, a čtyřicet let od jeho smrti. Vzpomínala na svou návštěvu ve vile, kterou oba bratři obývali. Svou jedinou návštěvu.

Oba byli svobodní a bydleli v domě po rodičích. Oba se intenzivně zajímali o Německo a nacismus, i když každý jiným způsobem. Erik učil dějepis na gymnáziu a ve volném čase se věnoval svým sbírkám z oblasti nacismu. Axel, starší z bratrů, byl nějak napojen na Centrum Simona Wiesenthala, a pokud si Erika dobře pamatovala, měl během války velké problémy.

V červnu ze všeho nejdřív zatelefonovala Erikovi. Řekla mu, co našla, a medaili mu popsala. Ptala se ho, jestli by jí mohl pomoci s určením jejího původu, a vyložila mu, že ji objevila ve věcech po matce. Odpovědí jí bylo dlouhé ticho. Několikrát zavolala do sluchátka „haló“, protože se domnívala, že se spojení přerušilo. Pak ji Erik změněným hlasem požádal, aby za ním s medailí přišla, že se na ni podívá. Měla věnovat větší pozornost tomu dlouhému tichu i jeho podivnému hlasu. Patrikovi tehdy nic neřekla, domnívala se, že si všechno jen namlouvá. A když zajela do vily bratrů, všechno probíhalo normálně. Erik ji zdvořile přijal, odvedl do knihovny a tam mu medaili ukázala. Projevil přiměřený zájem a pečlivě ji prohlížel. Pak se jí zeptal, jestli by mu ji na nějaký čas nechala, že ji důkladněji prozkoumá. Erika ochotně souhlasila, byla ráda, že se někdo o její nález zajímá.

Ukázal jí tehdy svou sbírku. S nadšením smíšeným s hrůzou se probírala předměty, které byly úzce spojeny s temným, strašným obdobím historie. Nedokázala se nezeptat, jak někdo, kdo je tak hluboce zaměřen proti nacismu, může sbírat věci, které právě tuto dobu připomínají. Erik jí odpověděl až po delší chvíli. Zamyšleně vytáhl čepici s emblémem SS a vážil, jak formulovat odpověď.

„Nedůvěřuji lidské paměti,“ řekl nakonec. „Bez předmětů, na které si můžeme sáhnout, snadno zapomínáme na to, na co zapomenout chceme. Shromažďuji věci, které to všechno připomínají. A také je chci držet dál od těch, kteří na ně hledí jinýma očima. Obdivnýma.“

Erika přikývla. Zčásti mu rozuměla, ale jen zčásti. Pak se rozloučili.

A teď je mrtvý. Zavražděný. Možná ho zabili nedlouho poté, co u něj byla. Podle toho, co z Patrika dostala, zemřel zřejmě na začátku léta.

Znovu si připomněla podivný tón Erikova hlasu, když mu vyprávěla o medaili. Obrátila se k Patrikovi, který v tu chvíli seděl vedle ní a přepínal kanály.

„Nevšiml sis, jestli tam byl ten Železný kříž?“

Patrik na ni zamyšleně pohlédl. „Vůbec mě nenapadlo se po něm koukat, takže netuším. Ale nevypadalo to, že by se jednalo o loupežnou vraždu, a koho by taková stará nacistická medaile zajímala? Jistě není tak jedinečná. Chci říct, že jich určitě existuje víc...“

„Ne..., já vím...,“ řekla zaraženě. „Třeba bys mohl ráno zavolat kolegům a požádat je, aby se po ní podívali?“

„Ech... myslím, že budou mít na práci jiné věci než ji hledat. Zeptáme se pak Erikova bratra. Poprosíme ho o ni. Určitě leží někde u nich doma.“

„Axel, no ano. Kde vlastně je? Jak to, že svého bratra za celé léto neobjevil?“

Patrik pokrčil rameny. „Jak víš, jsem na rodičovské dovolené. Zítřka můžeš zavolat Mellbergovi a zeptat se ho.“

„Ha ha, to je moc chytré,“ usmála se. Ale neklid ji nepouštěl. „Nepřipadá ti divné, že ho Axel nenašel?“

„Přece ses po té návštěvě u Frankela zmínila, že je Axel někde v cizině.“

„Ano, Erik mi to řekl. Ale to bylo v červnu.“

„Tak proč to řešíš?“ Patrik se znovu zahleděl na televizi. Právě začínal pořad *Konečně doma*.

„Ech..., já vlastně ani nevím,“ odpověděla Erika a prázdným pohledem spočinula na obrazovce. Sama nechápala, proč cítí takový neklid. Pořád se jí vracelo, jak se tehdy Erik do telefonu odmlčel. Ozval se pak až jeho trochu řezavý hlas, když ji pozval, aby za ním s medailí zašla. Na něco zareagoval. Na něco, co se týkalo Železného kříže.

Snažila se soustředit na televizní pořad a z větší míry se jí to dařilo.

„Dědo, to jsi měl dnes vidět. Ten zatracený cizák se pokusil předbíhat. Nakopl jsem ho mezi nohy a on čtvrt hodiny řval bolestí.“

„A čeho jsi tím dosáhl, Pere? Nehledě na to, že můžeš být stíhán pro napadení a poslán do dětského domova. Sympatie se obrátí proti tobě a všechno bude jen horší. Skončí to tak, že místo abys pomohl naší věci, prospěješ těm, kteří stojí proti nám.“ Frans věnoval svému vnukovi odměřený pohled. Chlapec si někdy nevěděl rady se všemi hormony, které s ním mávaly. Navzdory hrubému zevnějšku, vojenským kalhotám, okovaným botám a oholené hlavě to bylo jen vyděšené patnáctileté dítě. Nic o jejich věci nevěděl. Netušil, jak funguje svět. Neměl ponětí, jak využít destruktivní impulsy, aby se obrátily jako špička šípu pronikajícího společenskými strukturami.

Chlapec zahanbeně svěsil hlavu mezi kolena. Seděli vedle sebe na schodech. Frans věděl, že ho svými slovy zranil. To právě jemu si vnuk přál imponovat. Ale prokázal by mu špatnou službu, kdyby mu nepředvedl, jaký je svět: tvrdý, studený, nesmiřitelný, z boje jako vítězi vyjdou jen ti nejsilnější.

Současně ho miloval. Přál by si ochránit ho od všeho zlého. Položil mu ruku kolem ramen. Napadlo ho, jak je chlapec dosud křehký. Zdědil jeho postavu, vysokou, hubenou, s úzkými rameny. Žádné posilování na světě nemůže změnit jejich konstituci.

„Musíš vždycky nejdřív trochu uvažovat,“ pronesl už mírněji. „Dřív myslet, potom jednat. Používat slova místo pěstí. Násilí není na prvním místě, ale až na posledním.“ Pevněji mu stiskl ramena. Na vteřinu se k němu chlapec přivinul, jako to dělával dřív. Pak si vzpomněl, že chce být mužem, že už není malý. Ale pořád ještě to nej-

důležitější na světě bylo, aby byl na něj starý muž hrdý. Per se napřímil.

„Já to vím, dědo. Byl jsem strašně naštvaný, když se přede mě vtlačil. Takoví jsou pořád. Všude se cpou, myslí si, že jim patří svět. Přinejmenším Švédsko. Šíleně mi pijou krev.“

„Já tě chápu,“ řekl Frans, stáhl ruku z vnukových ramen a poklepal ho po koleni. „Ale buď tak hodný a vždycky nejdřív uvažuj. Když tě zavřou, žádnou radost mi tím neuděláš.“

Kristiansand 1943

Celou cestu do Norska přemáhal mořskou nemoc. Zdálo se, že ostatní členy posádky nepostihla. Byli zvyklí. Vyrostli na moři. Měli námořnické noby, jak říkával jeho otec. Uměli vyvážit každý pohyb a po palubě se pohybovali s jistotou. Zdálo se, že se jim nevolnost, postupující ze žaludku až do krku, vyhybá. Axel se opřel o zábradlí. Nejraději by se přes ně přehnul a zvracel, nechtěl však takové ponížení riskovat. Věděl, že případné poznámky by nikdo z rybářů nemyslel zle, ale byl příliš hrdý na to, aby se vystavil jejich posměchu. Brzy dorazí na místo, a jakmile vstoupí na pevnou zem, nevolnost zmizí jako mávnutím kouzelného proutku. To znal z předešlých zkušeností. Tuto cestu absolvoval už mnohokrát.

„Země na obzoru,“ zvolal Elof, kapitán lodi. „Za deset minut přirazíme.“ Dlouze pohlédl na Axela. Ten zamířil k němu ke kormidlu. Muž byl opálený a ošlehaný větrem, s vráscitou kůží. Nepřízní počasí se vystavoval už od dětství.

„Jsi v pořádku?“ zeptal se teď polohlasně a rozblédl se kolem. V kristiandském přístavu stály v řadě vedle sebe zakotvené německé lodě. Byla to zřetelná připomínka současné skutečnosti, totiž že Německo okupuje Norsko. Švédsko toho bylo dosud ušetřené, ale nebylo jisté, jak dlouho jim takové štěstí vydrží. Dosud jen pozorně sledovali západní sousedy, kteří se stali výspou německých úspěchů v Evropě.

„Nestarejte se, já se o sebe dokážu postarat sám,“ odvětil Axel. Znělo to ostřeji, než zamýšlel, vždycky však cítil osten špatného svědomí, že posádku uvádí do nebezpečí. Ale nikoho k ničemu přece nemutil, připomněl si. Elof okamžitě souhlasil, když se ho zeptal, jestli by s nimi mohl občas jet... a vzít s sebou nějaké zboží. Nikdy nemluvil o tom, co převáží. A Elof ani ostatní muži se ho na to nikdy nezeptali.

Přirazili v přístavu a připravili si všechny potřebné dokumenty.

Němci neponechávali nic náhodě a vždycky všechno pořádně prozkoumali, než jim dovolili vyložit náklad. Jakmile byly formality uzavřeny, začali vykládat díly strojů, což byl jejich oficiální náklad. Norové zboží přebírali a Němci přejímku pozorně sledovali s připravenými zbraněmi, kdyby bylo třeba zakročit. Axel čekal na večer. Na to, aby i on mohl předat své věci, potřeboval tmu. Nejčastěji převážel potraviny a informace. Stejně tak tentokrát.

Po večeři, kterou snědli mlčky, čekal Axel neklidně na dobu, na kterou měl domluvené setkání. Když někdo tiše zaklepal na okénko, šklubl sebou, vyskočil, zvedl díl podlahy a začal odtamtud vytahovat dřevěné trubky. Čísi ruce je tiše a opatrně přebíraly. Všechno se dělo za halasného německého hovoru v nedalekém baráku. Tou dobou už bývali Němci dost opilí a v podstatě jim usnadňovali práci. Opilí se snaže vodili za nos než střízliví.

Po tichém poděkování v norštině byl náklad z lodi pryč a zmizel ve tmě. I tentokrát předání proběhlo hladce. S úžasným pocitem uvolnění se Axel vrátil do kajuty. Pohledem se setkal se třemi páry očí, ale nikdo nic neřekl. Elof jen pokýval hlavou, odvrátil se a začal si nacípat dýmku. Axela zaplavila vlna vděčnosti. Tito muži se dokázali se stejným klidem a přehledem postavit jak bouřce, tak Němcům. Dávno už akceptovali, že život a osud si nedají poroučet. Člověk dělal, co mohl, snažil se žít tak dobře, jak dokázal. Zbytek už byl na vůli boží.

Vyčerpaný Axel si šel lehnout. Okamžitě usnul, ukolébán lebkým boupáním a vrzavým zvukem, jež vydávala loď narážející trupem do mola. O kus dál v baráku na nábreží začali Němci zpívat. Ale to už Axel tvrdě spal.

„Tak co máme?“ Mellberg se rozhlédl po kuchyňce, v níž se vždycky scházeli. Káva byla uvařená, skořicové šneky srovnané na tácu a všichni na místě.

Paula si odkašlala. „Navázala jsem kontakt s bratrem zemřelého, Axelem. Zřejmě pracuje v Paříži a tráví celé léto tam. Teď je už na cestě k nám. Byl dost otřesený, když jsem mu řekla o bratrově úmrtí.“

„Víme, kdy odjel ze země?“ zeptal se Pauly Martin. Pohlédla na poznámky v bloku.

„Tvrdí, že třetího června. Ještě to ověřím.“

Martin přikývl.

„Máme předběžnou zprávu od Torbjörna a techniků?“ Mellberg opatrně zavrtěl nohama. Celou vahou mu na nich ležel Ernst, a přestože mu už brněly, z nějakého důvodu psa nedokázal odstrčit.

„Ještě nic.“ Gösta se natáhl po zákusku. „Mluvil jsem s ním ráno a něco snad pro nás budou mít zítra.“

„Dobře, tak to ohlídej,“ řekl Mellberg a pokusil se nohama maličko pohnout. Ernst se ale jen posunul za ním. „Máme nějaké podezření? Nepřátele? Výhrůžky? Vůbec něco?“ Zahleděl se na Martina, ale ten jen zavrtěl hlavou.

„Nikdo nám nic neohlásil. Mrtvý měl ovšem dost kontroverzního koníčka. Nacismus vždycky budí bouřlivé emoce.“

„Můžeme se zajet podívat do jeho domu. Porozhlédnout se tam po nějakých výhrůžných dopisech nebo tak.“

Všichni překvapeně pohlédli na Göstu. Vlastní iniciativa u něho byla jako výbuch sopky. Zřídka kdy viděná, ale nepřehlédnutelná.

„Tak tam s Martinem po poradě zajedte,“ rozhodl

Mellberg a spokojeně se na Göstu usmál. Ten přikývl, ale okamžitě znovu získal svůj obvyklý letargický výraz i držení těla. Gösta Flygare ožíval jen na golfovém hřišti. To jeho kolegové už dávno pochopili a akceptovali.

„Paulo, ty ohlídej, kdy bratr – jmenuje se Axel? – přiletí a pak si s ním promluvíme. Protože zatím nevíme, kdy Erik zemřel, klidně ho mohl do hlavy praštit on a pak odletět. Takže ho chytň, hned jak dorazí. Ostatně, kdy to bude?“

Paula znovu pohlédla do poznámek. „Přiletí do Landvetteru zítra ráno ve čtvrt na deset.“

„Dobře. Tak dohlédni, aby okamžitě přišel za námi.“ Teď už Mellberg opravdu musel uvolnit nohy. Strašně mu trnuly. Ernst se zvedl, vyčítavě na něho pohlédl a s ocašem mezi nohama vyšel z místnosti směrem ke svému koši v Mellbergově kanceláři.

„Zdá se, že tě opravdu miluje,“ zasmála se Annika a provázela psa pohledem.

„Jo...“ Mellberg si odkašlal. „Právě jsem se chtěl zeptat – kdy ten pes konečně zmizí?“ Upřel pohled do stolu a Annika nasadila ten nejnevinnější úsměv.

„Ještě to úplně nevím. Obvolám, na koho si vzpome- nu, ale zdá se, že se psa jeho velikosti nikdo nechce ujmout..., můžeš se o něho ještě pár dní postarat?“ Záhleděla se na Mellberga velkýma modrýma očima.

Mellberg se zamračil. „No, dva dny to snad ještě vydržím. Ale pak musí pryč, něco pro něho najdi, nebo ho vyhodím na ulici.“

„Díky, Bertile, jsi hodný. Nasadím všechny páky.“ Annika mrkla na ostatní, když to Mellberg neviděl, a všichni se museli držet, aby se nerozesmáli. Začali tušit Anničin plán. Nebylo pochyb o tom, že je to šikovná holka.

„Dobře, dobře,“ ucedil Mellberg. „Tak se dáme do práce.“ Pomalu se vyloudal z místnosti.

„No, slyšeli jste šéfa,“ řekl Martin a zvedl se. „Gösto, tak pojedeme?“

Zdálo se, že Gösta už lituje vlastní iniciativy, která mu

vynesla práci, ale unaveně přikývl a šel za Martinem. Musí to vydržet. Zato v sobotu a v neděli vyskočí z postele hned v sedm. Do té doby bude přežívat.

Myšlenky na Erika Frankela a medaili Eriku nenechávaly v klidu. Snažila se je potlačit a na pár hodin se jí to podařilo. Konečně se pustila do práce na knize. Ale jakmile se přestala koncentrovat, znovu se k Erikovi v myšlenkách vrátila. Při krátkém setkání na ni zapůsobil jako milý zdvořilý muž, který ožil, když mohl mluvit o svém hlubokém zájmu – nacismu.

Uložila, co napsala, a po krátkém zaváhání spustila internet. Na Googlu vyhledala jméno Erik Frankel. Vynořila se spousta záznamů, některé se pochopitelně týkaly jiných osob, ale většina souvisela právě s tímto Erikem Frankelem. Pročítání informací o něm věnovala celou hodinu. Narodil se v roce 1930 ve Fjällbace. Měl o čtyři roky staršího bratra Axela, ale žádné další sourozence. Jejich otec byl lékař a působil v městečku mezi lety 1935 a 1954. S bratrem bydleli v domě po rodičích. Hledala dál. Jeho jméno se vyskytovalo v mnoha souvislostech s nacismem, nic ale nenasvědčovalo tomu, že by s touto ideologií sympatizoval. Spíše naopak, i když šlo vystopovat i jistý nechtěný obdiv, nebo přinejmenším silnou fascinaci, která jeho zájem podporovala.

Zavřela internet a s rukama za hlavou se opřela na židli. Na něco takového přece nemá čas, i když to budí její zvědavost!

Zaslechla zaklepání na dveře a překvapeně sebou škubla.

„Promiň, že tě ruším,“ omlouval se Patrik.

„Ne, nic se neděje.“ Otočila se k němu.

„Chci ti jen říct, že Maja spí. Potřeboval bych si na chvíli odskočit a něco si vyřídit. Mohla bys ji pohlídat?“

Držel dětskou chůvičku, která by ji upozornila, kdyby se Maja probudila.

„No..., potřebovala bych pracovat.“ Erika si tiše povzdechla. „Co potřebuješ zařídit?“

„Mám na poště nějaké knížky, které bych si rád vyzvedl, a musím se zastavit v lékárně a koupit Nezeril a také odevzdat tiket, když už budu venku. A obstarat nějaké jídlo.“

Erika pocítila obrovskou únavu. Pomyslela na všechno, co musela zařizovat a vyřizovat s dítětem v kočárku nebo v náručí. Často pořádně propocená, než to zvládla. Ona neměla nikoho, kdo by jí Maju pohlídal, aby všechno mohla v klidu a pohodlí obejít. Své úvahy potlačila, nechtěla vypadat neochotně.

„Ovšemže ji pohlídám,“ řekla a snažila se, aby se usmívala i očima. „Když spí, tak snad budu moct pracovat.“

„Skvělé,“ odpověděl Patrik a políbil ji na tvář, potom za sebou zavřel dveře.

Jistěže to je skvělé, pomyslela si Erika a otevřela znovu soubor, na kterém pracovala. Myšlenky na Erika Frankela se snažila zasout co nejlouběji.

Položila prsty na klávesnici, když vtom v chůvičce zapraskalo. Erika ztuhla. Jistě o nic nejde. Nejspíš se Maja obrátila v postýlce, přístroj byl občas příliš citlivý. Slyšela, jak Patrik venku startuje auto a odjíždí. Obrátila se zpět k počítači a snažila se napsat další větu. V chůvičce znovu zapraskalo. Pohlédla na přístroj, jako by ho chtěla zapřísahat, aby byl zticha. Ale ozvalo se hlasité „bééé“ následované ostrým „mama, tata“. S pocitem naprostého zoufalství odsunula židli a zvedla se. Typické. Šla k Majině pokoji a otevřela dveře. Dcera se držela za přičle postýlky a z plna hrdla ječela.

„Ale Majo, teď musíš spinkat!“

Maja vrtěla hlavou.

„Ale ano, musíš spát.“ Erika se snažila, aby její hlas zněl energicky. Uložila ji znovu do postýlky, ale Maja okamžitě vyskočila jako na gumovém pásku.

„Mamááá,“ křičela hlasem, který by rozřízl sklo. Erika

cítila rostoucí vztek. Pokolikáté to tu už je! Kolik kojení, ukládání, nošení, hraní. Svou holčičku milovala, ale teď měla zoufalou potřebu předat zodpovědnost za ni někomu jinému. Na chvíli si vydechnout. Být zase dospělá a dělat normální věci – jako je Patrik dělal po celou dobu, kdy byla s Majou doma ona.

Znovu holčičku uložila, ale ta řvala čím dál víc.

„Teď budeš spát,“ řekla přísně Erika a vycouvala z místnosti. Vztekle vyťukala číslo Patrikova mobilu, ale vzápětí ho zaslechla zvonit v přízemí. Ležel na kuchyňském stole.

„Zatraceně!“ Třískla domácím bezdrátovým telefonem o stůl, pak se však přinutila několikrát zhluboka nadechnout. Do očí se jí draly slzy vzteku, ale snažila se být rozumná. Přece se nic tak strašného neděje, jestli musí Patrika na chvíli zastoupit. Současně ale cítila, že děje. Nemohla se uvolnit. Zatím nepocítila, že by Patrik skutečně převzal štafetový kolík.

Ale bylo to, jaké to bylo, a Maja to nesměla odnést. Ona za to nemohla. Erika se znovu zhluboka nadechla a vešla do dceřina pokoje. Maja řvala tak, až byla v obličeji rudá. Místností se šířil zřetelný zápach. Záhada se vyjasnila. Proto Maja nemohla spát. S pocitem výčitek i velké nedostatečnosti ji něžně zvedla a útěšně jí přitiskla hlavičku k prsům. „Tak už dost, holčičko, maminka dá ty ošklivé pleny pryč.“ Maja se k ní tiskla s dozvuky pláče. Dole v kuchyni začal zvonit Patrikův telefon.

„Mám tu takový divný pocit...“ Martin stál v hale a poslouchal charakteristické zvuky starého domu. Tlumené poklepávání, vrzání, tichý protest, když zahučel vítr.

Gösta přikývl. Opravdu na domě leželo něco podivného, ale říkal si, že to tak vnímá kvůli tomu, co tu našli.

„Torbjörn skutečně dovolil, abychom se tu hrabali?“ obrátil se k němu Martin.

„Ano, udělali tu už všechno, co chtěli,“ přikývl Gösta

a zahleděl se do knihovny, v níž zůstaly zřetelné stopy po prášku na snímání otisků. Černé rozmazané skvrny na podlaze rušily obraz krásné místnosti.

„Tak dobře.“ Martin si pečlivě otřel boty o rohožku a vešel do místnosti. „Tak začneme třeba tady?“

„To bude asi nejlepší,“ souhlasil s povzdechem Gösta a neochotně Martina následoval.

„Já se podívám do psacího stolu a ty můžeš prohlédnout šanony.“

„Jistě.“ Gösta si znovu povzdechl, ale Martin na to nijak nereagoval. Gösta vzdychal vždycky, když měl nějakou práci.

Martin šel opatrně ke stolu. Byl to obrovský kus nábytku z tmavého dřeva, řezbářské dílo. Podle něho by se líp hodil do nějakého anglického panského sídla než do tohoto vzdušného pokoje. Na vrchní desce byl pořádek, v perfektní symetrii tam ležela jen propisovací tužka a krabička se svorkami. Opodál spočíval svazek listin s deskami potřísněnými krví. Martin se sehnul, aby se podíval, o co jde. *Ignoto militi*, stálo na nich. Nic mu to neříkalo. Opatrně začal vytahovat zásuvku po zásuvce a metodicky procházel obsah. Nic nevzbudilo jeho zájem. Mohl konstatovat pouze to, že Erik se o pracovní místo zjevně dělil se svým bratrem a oba milovali pořádek.

„Není tohle až chorobné?“ Gösta svíral jeden šanon, v němž byly všechny papíry pečlivě zařazeny a na seznamu vpředu uvedeno, co každé desky obsahují.

„Musím přiznat, že u mě to takhle nevypadá,“ rozesmál se Martin.

„Vždycky jsem si myslel, že enormně pořádní lidé jsou nějak vadní. Určitě to má něco společného s nízkou potencí nebo něčím podobným...“

„No, to je jen teorie,“ usmál se Martin. Gösta občas pronášel docela vtipné hlášky. I když to asi úplně nebyl jeho záměr.

„Našel jsi něco? Já tu nic zajímavého nemám.“ Martin zavřel poslední zásuvku.

„Ne, zatím nic. Má tu účtenky, smlouvy a podobně. Víš, že si schovával účty za elektřinu bůhvíjak dlouho dozadu? Řadil to podle data.“ Gösta potřásl hlavou. „Na, vezmi si taky jeden šanon.“ Z knihovny za stolem vytáhl jeden hodně tlustý s černým hřbetem a podal ho kolegovi.

Martin si s ním šel sednout do křesla. Gösta měl pravdu. Všechno bylo perfektně seřazené. Prošel každou kapsičku, prostudoval každý papír, ale začalo ho to opravdu zmáhat. Nakonec v registru dospěl k písmenu „P“. Zběžným pohledem zjistil, že tam stojí napsáno *Přátelé Švédska*. Zvědavě zalistoval. Každý papír měl v horním rohu natištěnou korunku na pozadí vlající švédské vlajky. Šlo o dopisy od jednoho a téhož odesílatele, Franse Ringholma.

„Poslouchej.“ Martin začal předčítat z nejvrchnějšího listu, který byl podle data nejnovější.

Navzdory naší společné minulosti nemohu už déle ignorovat skutečnost, že aktivně pracuješ proti záměrům a cílům Přátel Švédska, to samozřejmě nezůstane bez následků. Kvůli starému přátelství jsem se tě snažil bránit, ale v organizaci jsou síly, které na to nebledí s přivřenýma očima. Přejde čas, kdy tě proti nim nebudu moct ochránit.

Martin pozvedl obočí. „Ve všech je přibližně to samé,“ řekl, když se probral zbylými pěti dopisy.

„Vypadá to, že Erik Frankel šlápl na palec nacistickému sdružení. A přijde mi docela paradoxní, že měl v téže organizaci i svého ochránce.“

„Který ho ale nakonec nezachránil.“

„Ano, tak to vypadá. Prohlédneme i další dokumenty a podíváme se, jestli ještě něco nenajdeme. Nepochybně ale musíme mluvit s Fransem Ringholmem.“

„Ringholm...“ Gösta hleděl zamyšleně před sebe. „To jméno znám.“ Pokusil se přimět mozek k činnosti, ale bezúspěšně. Tvářil se zamyšleně celou dobu, co se tiše probírali obsahem šanonů.

Po dobré hodině Martin zavřel poslední složku a konstatoval: „Nic dalšího zajímavého jsem nenašel. A ty?“

Gösta zavrtěl hlavou. „Ne. A ani nic dalšího o Přátelích Švédska.“

Vyšli z místnosti a pustili se do prohlížení zbytku domu. Všude nacházeli zřetelné známky zájmu o Německo a druhou světovou válku, ale nic, co by mohlo zajímat policisty. Dům byl krásně, i když staromódně zařízený a jevil známky opotřebovanosti. Na zdech visely černobílé portréty rodičů obou bratrů i dalších příbuzných, fotografie byly vystaveny i v rámečcích na skříňkách a stolcích. Zdálo se, že tu bratři nic nemodernizovali a dům vydechoval stáří. Celkový dojem rušil jen tenký povlak prachu.

„To bych rád věděl, jestli si tu uklízeli sami, nebo jestli sem někdo docházel,“ ozval se zamyšleně Martin a přejel prstem po skřínce v jedné ze tří ložnic v patře.

„Úplně si nedokážu představit dva pětasedmdesátileté dědky, jak si tu sami uklízí,“ odvětil Gösta a otevřel šatník u dveří. „Co myslíš? Je to Erikův nebo Axelův pokoj?“ Hleděl na řadu hnědých sak a bílých košil visících na tyči.

„Erikův,“ odpověděl Martin. Z nočního stolku zvedl knihu a ukázal na titulní stranu, kde bylo tužkou napsáno *Erik Frankel*. Kniha byla biografií Alberta Speera. „Hitlerův architekt,“ přečetl nahlas Martin ze zadní strany, než knihu položil zpět na místo.

„Po válce seděl dvacet let ve vězení ve Spandau,“ zamumlal Gösta a Martin na něho překvapeně pohlédl.

„Jak to víš?“

„Já si taky myslím, že druhá světová válka je zajímavá. Během let jsem si o ní něco přečetl a dívám se na pořady v televizi.“

„Aha?“ pronesl překvapeně Martin. To bylo poprvé za všechny roky, co pracoval s Göstou, kdy slyšel, že se zajímá o něco jiného než o golf.

Další hodinu prolézali domem, nic zajímavého však už nenašli. Martin byl ale docela spokojený, když se vraceli na stanici. Jméno Franse Ringholma by je mohlo dovést dál.

V konzumu byl klid. Patrik beze spěchu procházel mezi policemi. Bylo příjemné na chvíli se dostat z domu. Mít čas jen pro sebe. Rodičovskou dovolenou čerpal teprve třetí den a část jeho bytosti byla nadšená možností, že může být doma s Majou. Ale ta druhá si na domácí vězení zatím nezvykla. Ne snad, že by člověk celý den neměl co dělat, když se stará o jednoroční dítě. Problémem bylo spíš to, že jeho náplň nebyla příliš... stimulující, pomyslel si provinile. A bylo neuvěřitelné, jak byl pořád spoután, i když si chtěl zajít v klidu třeba jen na záchod. Maja si navykla stát přede dveřmi, bouchat do nich pěstičkami a křičet: „Tata, tata, tata...“ dokud to nakonec nevzdal a nepustil ji dovnitř. Pak ho, zatímco si vyřizoval ty nejprivátnější záležitosti, zvědavě pozorovala.

Cítil trochu výčitky svědomí, že požádal Eriku, aby Maju ohlížela. Ale holčička spala, tak Erika jistě může pracovat. I když by mohl radši brnknout domů. Vsunul ruku do kapsy a v tu chvíli si uvědomil, že zapomněl mobil na kuchyňském stole. Zatraceně! Ale určitě se nic neděje. Přešel k polici s dětskou výživou a studoval jednotlivé nálepky. Maso se smetanovou omáčkou, Ryba v koprové omáčce, no... Boloňské špagety mu připadaly nejchutnější. Vzal jich hned pět plechovek. Vlastně by bylo nejlepší, kdyby jí jídlo vařil sám, napadlo ho a tři z nich hned zase vrátil. Mohl by toho uvařit víc najednou a Maja by zatím mohla sedět vedle něho...

„Smím hádat? Uvažuješ o tom, že budeš vařit?“

Hlas mu byl povědomý, přesto by ho tu nikdy nečekal. Otočil se.

„Karin? Ahoj, co tady děláš?“ Patrika by rozhodně nepadlo, že by se tady, v konzumu ve Fjällbace, mohl setkat se svou bývalou ženou. Naposled ji viděl, když se

stěhovala z jejich společného řadového domku v Tanumshede a odcházela za mužem, s nímž ji přistihl v ložnici. Před očima mu vytanula vzpomínka, ale hned ji zaplašil. Je to přece tak dávno. Už jsou oba někde jinde.

„Koupili jsme s Leifem dům ve Fjällbace. V Sumpě.“

„Aha?“ Patrik se snažil nevypadat užasle.

„Chtěli jsme se přistěhovat blíž k Leifovým rodičům, když se narodil Ludde.“ Ukázala na nákupní vozík a Patrik si teprve teď všiml, že na něm sedí malý klučina s úsměvem od ucha k uchu.

„No podívejme se, jak jsme si to dobře načasovali. My máme asi stejně starou holčičku, Maju.“

„Zaslechla jsem to,“ smála se Karin. „Ty ses oženil s Erikou Falckovou, že? Vyříd' jí, že mám ráda její knížky.“

„Určitě jí to vyřídím,“ ujistil Patrik Karin a zamával Luddemu. „A co teď děláš?“ zeptal se jí zvědavě. „Když jsem o tobě slyšel naposled, pracovala jsi v nějakém revizním úřadě.“

„Ano, to je už dost dávno. Skončila jsem tam před třemi lety. Teď jsem na mateřské dovolené a jinak pracuju v jednom podniku jako ekonomická konzultantka.“

„Já jsem právě třetí den na rodičovské dovolené,“ prohlásil s určitou hrdostí Patrik.

„To je úžasné. Ale kde je...“ Karin se pátravě rozhlédla a Patrik se přihloupě usmál.

„Erika teď na Maju chvíli dohlídí, potřeboval jsem si něco zařídit.“

„Jo, jo, to já znám,“ Karin na něho mrkla. „Zdá se, že chlapi nejsou schopní dělat dvě věci najednou.“

„Nejspíš máš pravdu,“ trochu rozpačitě souhlasil.

„Poslyš, mohli bychom se někdy s dětmi sejít. Není jednoduché celý den je zabavit a aspoň budeme mít možnost promluvit si s jiným dospělým člověkem.“ Zamrkala a tázavě na Patrika pohlédla.

„Ano. Ale kde a kdy se uvidíme?“

„Každý den kolem desáté chodím s Luddem na dlou-

hou procházku. Mohli bychom se sejít ve čtvrt na jedenáct před lékárnou?"

„Skvělé. Ostatně, kolik je hodin? Místo hodinek používám mobil a dnes jsem ho zapomněl doma.“

Karin pohlédla na hodinky. „Čtvrt na tři.“

„Krucí! Už jsem venku dvě hodiny.“ Rozjel nákupní vozík a běžel k pokladně. „Takže zítra!“

„Ve čtvrt na jedenáct před lékárnou. A ne abys jako vždycky přišel pozdě,“ volala za ním Karin.

„Ne, ne.“ Patrik začal na pás vykládat zboží. Doufal, že Maja ještě spí.

Když před Göteborgem začali klesat, ležela za okénky těžká ranní mlha. Podvozek už byl vysunutý. Axel si v křesle pohodlně opřel hlavu a zavřel oči, jenže to neměl dělat. Začaly se mu vybavovat obrazy jako už tolikrát během uplynulých let. Unaveně oči znovu otevřel. Dnes v noci toho moc nenaspal. V posteli v pařížském bytě se jen vrtěl a obracel.

Žena, která mu zavolala, měla chladný svěží hlas. Informovala ho o Erikově smrti sice účastným tónem, ale s odstupem. Z jejího chování usoudil, že takovou zprávu nepodává pozůstalým poprvé.

Napadlo ho, kolik takových oznámení o úmrtí blízkého člověka už asi bylo v historii sděleno. Návštěva policisty nebo kněze, obálka s vojenskou pečeti. Vypovídaly o smrti milionů a milionů lidí. Vždy musel jejich blízké někdo informovat.

Axel si sáhl na ucho. Během let se z toho stal podvědomý reflex. Na levé ucho dávno neslyšel a dotekem se snažil utišit slabé šumění.

Chtěl se podívat z okénka, ale uviděl jen vlastní odraz, šedého, vrásčitého, osmdesátiletého muže se smutnými, zapadlými očima. Dotkl se svého obličje. Na okamžik se mu zdálo, že vidí Erika.

Kola se s bouchnutím dotkla země. Byli na místě.

S ohledem na malou nehodu, ke které v jeho kanceláři došlo, stáhl Mellberg z věšáku vodítko a připnul ho na Ernstův obojek.

„Tak pojd', ať si to odbudeme.“ Mračil se, ale Ernst ho radostně táhl k domovním dveřím, až za ním musel popoběhnout.

„Vypadá to, že pes vede tebe, a ne naopak,“ ozvala se pobaveně Annika, když běželi kolem ní.

„Můžeš ho chodit venčit ty,“ brblal Mellberg, ale pokračoval k východu.

Zatracený vořech! Mellberga až bolelo rameno, jak ho pes táhl. Venku se Ernst zastavil u prvního keře, zvedl nožičku a ulevil si. Zklidnil se a dál mohli pokračovat volným krokem. Mellberg si uvědomil, že si spokojeně píská. Vlastně to není tak špatné. Dostane se trochu na vzduch a pohyb mu jen prospěje. Ernst pokojně očuchával lesní cestičku, po které se vydali. Stejně jako lidé, když je někdo vede pevnou rukou, říkal si Mellberg spokojeně. S tímhle hafanem to není jiné.

V tom okamžiku se Ernst zastavil. Vztyčil uši a jeho šlachovité tělo se napjalo. A pak vyrazil.

„Ernste? Zatraceně!“ Mellberg se málem svalil. V poslední vteřině nabral rovnováhu a snažil se ho udržet.

„Ernste! Ernste! Přestaň! Na místo!“ Zadržel se vlivem neobvyklé námahy a nedokázal ani pořádně zakřičet. Pes ho ignoroval. Když proběhli mírnou zatáčkou, Mellberg pochopil, co jeho neposlušnost způsobilo. Ernst se vrhl na velkého světlého psa podobné rasy a intenzivně se začali očuchávat. Panička světlého psa tahala za jedno vodítko, Bertil za druhé.

„Señorito! Na místo! Fuj! Sedni!“ Drobná snědá žena energicky křičela na svou fenku, která ji na rozdíl od Ernsta poslechla a vycouvala od nově nalezeného kamaráda. Zahanbeně se posadila a hleděla na svou paní.

„Fuj, Señorito, to se nedělá.“ Žena se jí dívala do očí,

zatímco ji kárala, a Mellberg bojoval s instinktem postavit se do pozoru.

„Promiňte...“ dostal ze sebe a zatáhl za vodítko, aby Ernstovi zabránil znovu se vrhnout na psa, který byl podle jména holka.

„Moc vás neposlouchá,“ prohlásila žena ostře a probodla Mellberga pohledem. Mluvila s lehkým přízvukem, který ladil s jejím jižanským vzhledem.

„Ech..., to není můj pes..., jen ho hlídám, dokud...“ Mellberg si uvědomil, že se zakotává jako nezralý mladík. Odkášlal si a pokusil se o důstojnější projev. „Nejsem na psy zvyklý a není můj.“

„Zdá se ale, že on si myslí něco jiného,“ ukázala žena na Ernsta, který se teď vsedě tiskl k Mellbergově noze a hleděl na něho zbožňujícím pohledem.

„Ano, ale...“ Mellberg si v rozpacích odkášlal.

„Tak můžeme jít kousek spolu. Jmenuji se Rita,“ řekla žena a podala mu ruku, kterou Mellberg po vteřinovém zaváhání stiskl.

„Já jsem měla psy celý život. Asi bych vám s ním mohla trochu poradit. A také je příjemnější, když si má člověk s kým popovídat.“ Nečekala na jeho odpověď a vydala se dál po pěšině. Aniž se k tomu Mellberg vědomě rozhodl, zjistil, že jde za ní. Jako by jeho nohy měly vlastní vůli. Ernst rozhodně neprotestoval. Držel se Señoritina kroku a šťastně vrtěl ocasem.